

**האפקט המתווך של הומונגטיביות מופנמת בין סגנונות התקשרות לבין
הערכה עצמית בהומוסקסואלים בישראל**

**The Mediating Effect of Internalized Homonegativity between
Attachment Styles and Self-Esteem among Gay Men in Israel**

עבודת גמר לתואר מוסמך

מגיש : עומר זילברמן

בהנחייתה של ד"ר לאורה קנטי

06.01.2014

תוכן

2	תקציר
3	Abstract
5	מבוא
5	הומונגטיביות מופנמת
7	התקשרות
9	התקשרות והומוסקסואלים
10	הערכה עצמית
11	דרכי מדידה של הומונגטיביות מופנמת
12	המחקר הנוכחי
14	שיטה
14	משתתפים
14	כלים
17	מהלך
18	תוצאות
18	אפיונים דמוגרפיים של אוכלוסיית המחקר
20	בדיקת השערות
26	ממצאים נוספים
29	דיון
29	הומונגטיביות מופנמת והערכה עצמית
30	התקשרות והומונגטיביות מופנמת
31	התקשרות והערכה עצמית
32	מודל התיווך
33	תוצאות נוספות
34	מגבלות המחקר
34	השלכות המחקר
36	ביבליוגרפיה
41	נספחים
41	נספח 1 : שאלון INHI (Internalized Homonegativity Inventory) (Mayfield, 2001) :
44	נספח 2 : Implicit Association Test (Greenwald, 1998) – גירויים, מבנה והנחיות
48	נספח 3 : שאלון ECR (Experiences in Close Relationships Inventory) (Brennan, Clark & Shaver, 1998) :
50	נספח 4 : שאלון RSES (Rosenberg Self-Esteem Scale) (Rosenberg, 1965) :
51	נספח 5 : שאלון דמוגרפי
53	נספח 6 – נוסח עמוד הפתיחה של המחקר

תקציר

הומונגטיביות מופנמת מוגדרת כאימוץ גישות שליליות של החברה כלפי הומוסקסואליות על-ידי אדם הומוסקסואל, והפניה שלהן כלפי עצמו וכלפי הומוסקסואלים אחרים. מחקרים מצאו קשרים בין הומונגטיביות מופנמת למצוקות פסיכולוגיות ולהערכה עצמית נמוכה. בנוסף נמצאו קשרים בין ביטחון בהתקשרות לבין הומונגטיביות גבוהה והערכה עצמית. המחקר הנוכחי בחן האם הקשר בין התקשרות לבין הערכה עצמית מתוך ע"י הומונגטיביות מופנמת, תוך שימוש באמצעים מפורשים ומרומזים למדידת הומונגטיביות. 124 נבדקים הומוסקסואלים שהתנדבו להשתתף במחקר ענו על שאלון דמוגרפי ושאלוני התקשרות, הערכה עצמית, והומונגטיביות מופנמת, וביצעו מטלה הבודקת הומונגטיביות מרומזת. במחקר נמצא קשר שלילי בין הומונגטיביות מופנמת להערכה עצמית, קשר חיובי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות להומונגטיביות מופנמת וקשר שלילי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות להערכה עצמית. מודל התיווך ששוער התקיים רק בציר החרדה בהתקשרות ורק עבור הומונגטיביות אישית מפורשת. עבור המבחנים המרומזים ההשערות לא אוששו. בציר ההימנעות נמצא מודל חלופי לפיו הימנעות בהתקשרות מתווכת את הקשר בין הומונגטיביות מופנמת להערכה עצמית. התוצאות מציעות כי חרדה בהתקשרות מקשה על התמודדות עם הומונגטיביות מופנמת, וכי להומונגטיביות מופנמת השפעה שלילית ואולי אף רגרסיבית על ביטחון ההתקשרות (בציר ההימנעות). התוצאות מציעות כי טיפול פסיכולוגי בהומוסקסואלים עשוי להשיג תוצאות יותר טובות כשהוא משלב טיפול בביטחון ההתקשרות ובהומונגטיביות מופנמת.

Abstract

Introduction: Research shows that homosexuals are at increased risk for mental health issues, such as substance abuse, depression, suicide, etc. Internalized homonegativity (I.H.) represents a gay person's internalization of society's negative attitudes and assumptions concerning homosexuality, and projecting them onto himself and other homosexuals. Studies show that I.H. is associated with psychological distress, guilt, shame, intimacy problems, depressive symptoms, suicide ideation and low self-esteem. Researchers have also found correlations between attachment security and psychological health and self-esteem. In addition, they have discovered an association between attachment security and I.H. Previous attachment and I.H. research used only explicit measures for measuring I.H. The current research examines the hypothesis that the relationship between attachment security and self-esteem is mediated by both explicit and implicit I.H.

Methods: 124 homosexual men volunteered to participate in the research. Participants completed the Internalized Homonegativity Inventory, the Implicit Association Test, the Experiences in Close Relationships Inventory, the Rosenberg Self-Esteem Scale, and a demographic questionnaire.

Results: A negative correlation was found between explicit I.H. and self-esteem. A positive correlation was found between both attachment anxiety and attachment avoidance and explicit I.H. A negative correlation was also found between both attachment anxiety and attachment avoidance and self-esteem. Implicit I.H. was not associated with any of the variables other than explicit I.H. The hypothesized mediation was significant only for attachment anxiety and personal I.H. subscale. For attachment avoidance an alternative model was found, in which attachment avoidance mediated the relationship between I.H. and self-esteem.

Discussion: The results suggest that high attachment anxiety makes it difficult to overcome I.H, and as a result it decreases self-esteem. It is probable that this takes place because attachment-anxious homosexuals have difficulty establishing deep and lasting relationships with other gay men. In addition, it seems that high I.H. might harm previously safer attachment, and increase avoidance in adult relationships.

These findings are of significance to therapeutic work with gay man. Specifically, they suggest that therapists and patients might have better outcomes by taking a therapeutic approach which combines emphasis on both I.H. and attachment.

מבוא

השתייכות לאוכלוסיית ההומוסקסואלים מהווה גורם סיכון. במחקרים נמצא כי בהשוואה להטרסקסואלים, ההומוסקסואלים סובלים מיותר בעיות בבריאות הנפשית, כגון שימוש בסמים ובאלכוהול, הפרעת חרדה מוכללת, הפרעת התנהגות, הפרעות אפקטיביות, מחשבות אובדניות ואובדנות (Cochran, 2001; Fergusson, Horwood, & Beautrais, 1999; Gilman et al., 2001; Herrell et al.,) (1999; Sandfort, Graaf, Bijl, & Schnabel, 2001). במטא אנליזה נמצא כי למיעוטים מיניים יש סיכוי גבוה פי 2.5 לסבול מהפרעה נפשית במהלך חייהם, וסיכוי גבוה פי שניים לסבול בהווה מהפרעה נפשית (Meyer, 2003), כמו-כן, נראה כי הפרעות מסוימות, דוגמת דיכאון, פורצות אצל ההומוסקסואלים בגיל צעיר יותר מאשר אצל הטרסקסואלים (Gilman et al., 2001). בני נוער ההומוסקסואלים חווים יותר דיכאון, הפרעת חרדה מוכללת, הפרעת התנהגות, עישון, ומחשבות אובדניות, ופי 3-6 ניסיונות התאבדות בהשוואה לבני נוער הטרסקסואלים (Fergusson et al., 1999; Garofalo, Wolf, Wissow, Woods, & Goodman, 1999). בעוד בעבר נטו לראות את הסיכון להפרעות כחלק מההומוסקסואליות עצמה, כיום נהוג לחשוב עליהן כנובעות מסטרס הנגרם מגדילה בתוך חברה שאינה מקבלת הומוסקסואליות בפתחות (Meyer, 2003).

במחקר זה אבקש לבדוק את הקשר בין סגנון התקשורת, הומונגטיביות מופנמת והערכה עצמית, כאשר שני האחרונים נמצאו פעמים רבות כמקושרים לפסיכופתולוגיה.

הומונגטיביות מופנמת

לאורך השנים ההומוסקסואליות נתפסה והוצגה כתופעה שלילית על-ידי גורמים שונים בחברה. ככלל, דרך החיים ההטרסקסואלית נתפסת כדרך הנכונה וכ"אב הטיפוס" של הקיום האנושי. תפיסה זו מכונה בספרות הטרסקסזים (Herek, Gillis, & Cogan, 2009), והיא מכילה בתוכה הטיה סמויה, לפיה כל נטייה מינית שאינה הטרסקסואלית היא נחותה. מוסדות דתיים הגדירו את ההומוסקסואליות כחטא ואסרו על קיום נישואים חד-מיניים, ומוסדות רפואיים-פסיכולוגיים הגדירו אותה כהפרעת נפש, והיא נכללה ב-DSM (1968) עד שנת 1973. בנוסף, מוסדות מדינתיים רבים לא מאפשרים לזוגות מאותו מין להינשא או לאמץ (Herek et al., 2009). "תרומה" נוספת לגישה השלילית כלפי ההומוסקסואלים בעולם הייתה הופעתה של מחלת האיידס בסוף שנות ה-70 של המאה ה-20, אשר זוהתה, ועדיין מזוהה לרוב עם הקהילה ההומוסקסואלית (Herek & Capitano, 1999). בישראל, שמוגדרת כמדינה יהודית, וברבים ממוסדותיה

חברים גופים דתיים, קיימת הדרה גלויה של ההומוסקסואלים, אשר מתבטאת בחוסר יכולת להינשא, חוסר יכולת לאמץ וחוסר יכולת לקבל שירותי פונדקאות.

במידה מסוימת, הומוסקסואליות דומה להשתייכות לקבוצות מיעוט אחרות בחברה. השתייכות אדם לקבוצה של מיעוט לא מוערך, מדוכא ומופלה לרעה עלולה להוביל לתהליך של דיכוי עצמי. בתהליך זה האדם מסגל אמונות ותחושות שליליות כלפי עצמו וכלפי שאר החברים בקבוצת המיעוט. מצב זה מכונה סטיגמה עצמית (Meyer, 2003). הסטיגמה העצמית בד"כ מלווה בתחושה של בושה ופחד (Luoma, Kohlenberg, Hayes, Bunting, & Rye, 2008). סטיגמה עצמית אצל הומוסקסואלים נקראת הומונגטיביות מופנמת (או לחילופין הומופוביה מופנמת), והיא מוגדרת כאימוץ גישות שליליות של החברה כלפי הומוסקסואליות על-ידי אדם הומוסקסואל, והפניה שלהן כלפי עצמו וכלפי הומוסקסואלים אחרים. תהליך זה גורם לירידה בערך העצמי, אשר מובילה לקונפליקטים פנימיים וליחס עצמי שלילי (Meyer & Dean, 1998). במחקרם של Meyer ו-Dean (1998) דיווחו 70% מהגברים ההומוסקסואלים והביסקסואלים על מידה מסוימת של הומונגטיביות מופנמת. עם זאת, כמעט כל המשתתפים במחקרם היו הומוסקסואלים מחוץ לארון, ולכן ייתכן כי בקרב כלל ההומוסקסואלים האחוז גבוה יותר.

בשונה מקבוצות מיעוט אחרות (אם כי לא מכולן), הומוסקסואלים אינם נולדים לתוך קבוצת המיעוט שלהם, אלא רוכשים אותה מאוחר יותר בחייהם, כאשר הם מגלים את נטייתם המינית. עקב כך אין להם את היתרונות של התפתחות והתבגרות בסביבה חברתית תומכת ומקבלת, אשר קיימים בקבוצות מיעוט אחרות (Meyer, 2003), וייתכן שמצב זה גורם להשפעות חריפות יותר של הסטיגמה המופנמת. הומוסקסואלים עלולים לראות עצמם, כמו גם הומוסקסואלים אחרים, כנחותים, לא מקובלים מבחינה מוסרית, בעלי השפעה שלילית על סביבתם, וכראויים להתבייש (Shidlo, 1994). הסטיגמה השלילית אף מביאה הומוסקסואלים רבים להסתיר ולהכחיש באופן כרוני את נטייתם המינית (Herek et al., 2009), אסטרטגיה אשר עשויה להוביל לתוצאות פסיכולוגיות שליליות (Pachankis, 2007).

בהתאם לכך, מחקרים מצאו כי הומונגטיביות מופנמת גבוהה מקושרת עם מגוון רחב של תחושות שליליות, התנהגויות שליליות והפרעות פסיכולוגיות. מבחינת תחושות נמצא כי הומונגטיביות מקושרת עם תחושות של אשמה (Meyer, 1995; Rowen & Malcolm, 2002; Sherry, 2007), בושה (Brown & Trevethan, 2007; Sherry, 2007), הערכה עצמית נמוכה (Rowen & Malcolm, 2002; Szymanski & Gupta, 2009), ומחשבות אובדניות (Meyer, 1995). מבחינת התנהגויות נמצא כי היא מקושרת עם התנהגויות מיניות לא

בטוחות, קושי באינטימיות (Meyer & Dean, 1998), בעיות במערכות יחסים ובעיות במיניות (Frost & Meyer, 2009). בנוסף, נמצא כי הומוגטיביות מופנמת מקושרת עם יותר תסמינים דיכאוניים (Herek, Cogan, Gillis, & Glunt, 1998) וחוסר יציבות רגשית (Rowen & Malcolm, 2002) ושהומוסקסואלים עם הומוגטיביות מופנמת גבוהה חשו פחות תמיכה חברתית (Szymanski, Chung, & Balsam, 2001). לבסוף, נמצא כי הומוגטיביות מופנמת מתווכת בין התעללות פיזית או מינית בילדות לבין תסמיני PTSD ודיכאון בבגרות בהומוסקסואלים, ככל הנראה כי היא מעוררת מחשבות של האשמה עצמית (Gold, Feinstein, Skidmore, & Marx, 2011; Gold, Marx, & Lexington, 2007).

התקשרות

לפי התאוריה שהוצעה על-ידי בולבי (1969, 1973), מערכת ההתקשרות היא מערכת ביולוגית מולדת שמטרתה לעזור לתינוק לשמר קרבה לדמויות המטפלות בו כדי שיספקו לו הגנה והרגעה. המערכת מופעלת בעיקר בזמן סכנה או פחד, והיא כוללת התנהגויות התקשרות כגון חיפוש קרבה אצל הדמות המטפלת. כאשר הדמות המטפלת מגיבה בהתאם בצורה רגישה ועקבית, התינוק לומד שהדמות המטפלת בו תהיה נוכחת ברגעי מצוקה, והיא מהווה בסיס בטוח (secure base) שמאפשר לתינוק להתמודד עם מצוקותיו, לחקור את סביבתו, ובעתיד לפתח עצמאות וקשרי קרבה עם אחרים מבלי לחוש מאוים מפרדה זמנית. לעומת זאת, כאשר הדמות המטפלת לא עקבית, לא זמינה ולא מגיבה לצרכי ההתקשרות של התינוק, הוא יפתח חוסר ביטחון לגבי זמינותה בעת סכנה, ולכן יפתח פחד מפרידה, מסיטואציות חדשות ומאנשים זרים. כתוצאה מיחסי הגומלין בין התינוק לדמויות המטפלות, התינוק מתחיל לפתח "מודלי פעולה פנימיים" (internal working models). בתוך מודלים אלה מופנמות התנסויות התינוק עם הדמויות המטפלות בו, מוכללות לגבי העצמי (כשווה או לא שווה טיפול) ולגבי אחרים משמעותיים בעולם (האם ניתן לסמוך על עזרתם), ועוזרות לפרט לגבש ציפיות לגבי תגובות החברה אליו בעתיד. מודלים אלו הם אבני הבניין של סגנונות ההתקשרות (ושל היחסים בין האדם לחברה), שהם הדפוסים העקביים של ציפיות, רגשות והתנהגויות בקשרים, שנובעות מהפנמה של היסטורית חוויות התקשרות (Fraley & Shaver, 2000).

באופן מסורתי, המחקר על התקשרות במבוגרים התבסס על הטיפולוגיה של Ainsworth ועמיתיה (1978), שכללה שלושה סגנונות התקשרות. סגנון התקשרות בטוח, סגנון התקשרות חרד-אמביוולנטי, וסגנון התקשרות נמנע. מחקרים מצביעים כי לבעלי הסגנון הבטוח קשרים ארוכים, יציבים ומספקים, וכי הם חשים בודדים לעתים רחוקות (Rothbard & Shaver, 1994). כמו כן, בעת מצוקה הם מסוגלים לתמוך

באחרים ולהיתמך על-ידם (Mikulincer & Florian, 1997). מבין שלושת הסגנונות, בעלי הסגנון הבטוח יוצרים הכי הרבה חברויות ועם הכי הרבה אינטראקציות בין אישיות (Feeney, Noller, & Patty, 1993). בהשוואה אליהם, אנשים עם סגנון נמנע נוטים פחות לחפש אינטימיות ולהיכנס למערכות יחסים ארוכות, והם פחות שבעי רצון במערכות היחסים שלהם (Tucker & Anders, 1999). בעת מצוקה הם מתקשים לספק תמיכה לזולתם, ומפיקים תועלת בעיקר מתמיכה אינסטרומנטלית (Mikulincer & Florian, 1997). הם יוצרים הכי פחות חברויות וחווים הכי פחות אינטראקציות עם חברים (Feeney et al., 1993). בשונה מהם, אנשים עם סגנון חרד-אמביוולנטי מאופיינים ברצון לחום ולאינטימיות (Feeney & Noller, 1990), אך בשונה מאנשים עם הסגנון הבטוח, רצון זה מלווה בחשש מפני דחייה ונטישה של האחר. הם משקיעים הרבה במערכות היחסים שלהם, אך שביעות הרצון שלהם מהן קטנה, וקיים אצלם שיעור גבוה של פרידות (Carnelley, Pietromonaco, & Jaffe, 1994). הם יוצרים פחות חברויות ופחות אינטראקציות מאנשים עם סגנון בטוח, אך יותר מאנשים עם סגנון נמנע (Feeney et al., 1993).

מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת הודגם בצורה תיאורטית ומחקרית כי סגנונות התקשרות יכולים להיות מיוצגים ע"י שני ממדים נפרדים: הימנעות וחרדה (Brennan, Clark, & Shaver, 1998; Fraley & Shaver, 2000). מימד ההימנעות בהתקשרות מבטא חוסר נוחות בביטויי אינטימיות ותלות, ומימד החרדה מבטא רגישות לנטישה, היפרדות ודחייה. לפי המודל המימדי, סגנון התקשרות בטוח מזוהה כאשר גם מימד החרדה וגם מימד ההימנעות נמוכים. אנשים עם סגנון התקשרות זה מרגישים בטוחים ביחסים ובאהבה של אחרים אליהם, ומרגישים בנוח עם קרבה ותלות הדדית. סגנון התקשרות חרד (preoccupied) מזוהה כאשר ממד החרדה בהתקשרות גבוה וממד ההימנעות נמוך, ומייצג פחד מהיפרדות ומנטישה. סגנון התקשרות נמנע, אשר מזוהה עם חוסר נוחות באינטימיות ותלות, מחולק לנמנע-חרד (fearful-avoidant), אשר גבוה בשני הממדים, ולנמנע-מבטל (dismissing-avoidant), בו ממד ההימנעות גבוה ומימד החרדה נמוך (Bartholomew & Horowitz, 1991; Berant, Mikulincer, Shaver, & Segal, 2005).

Bartholomew (1990) הציעה מודל נוסף של ייצוג סגנונות ההתקשרות, אשר מורכב ממודלים חיוביים ושליליים של העצמי ושל האחר. לפי מודל זה, סגנון התקשרות בטוח מאופיין במודל חיובי של העצמי ובמודל חיובי של האחר, ולכן אנשים כאלו הם בעלי מסוגלות עצמית ורצון לקשר. סגנון התקשרות נמנע-חרד מאופיין במודל שלילי של העצמי ובמודל שלילי של האחר, ואנשים אלו חסרים מסוגלות עצמית וגם מפחדים להיפגע על ידי אחרים. סגנון התקשרות חרד מאופיין במודל שלילי של העצמי ובמודל חיובי של

האחר. אנשים אלו חסרים מסוגלות עצמית, רוצים קשר אך חוששים מדחייה. ולבסוף, סגנון התקשרות נמנע-מבטל, אשר מאופיין במודל חיובי של העצמי ובמודל שלילי של האחר. אנשים אלו הם בעלי מסוגלות עצמית גבוהה, אך אינם מביעים רצון לקשרים (Bartholomew & Horowitz, 1990; Bartholomew, 1990).

סגנונות ההתקשרות נוצרים כבר בגיל ינקות, והם יציבים יחסית לאורך החיים. עם זאת קיימת יכולת שינוי מסוימת בסגנון ההתקשרות וברמת הביטחון בה (Waters, Hamilton, 2000; Hamilton, 2000; Fraley, 2002; & Weinfield, 2000).

מחקרים מצאו קשר בין התקשרות בטוחה לבריאות פסיכולוגית, הערכה עצמית, יכולת ויסות רגשית, אמפתיה ותחושת סיפוק במערכות יחסים (Lopez & Brennan, 2000; Laible, Carlo, & Roesch, 2004; Tucker & Anders, 1999; Wilkinson, 2004). כאשר נבדקה חלוקה לסגנונות התקשרות, נמצא כי סגנון התקשרות חרד וסגנון התקשרות נמנע-חרד מקושרים בקשר שלילי עם הערכה עצמית, ובקשר חיובי עם דיכאון, בעוד סגנון התקשרות בטוח וסגנון התקשרות נמנע-מבטל מקושרים בקשר חיובי עם הערכה עצמית ובקשר שלילי עם דיכאון (Bartholomew & Horowitz, 1991; Brennan & Morris, 1997; Huntsinger & Luecken, 2004; Murphy & Bates, 1997). ההסבר שניתן לקשרים אלו הוא שאנשים עם התקשרות נמנעת מתבססים על מסוגלות עצמית (הסתמכות על תכונות ויכולות בהן הם טובים) על מנת לחזק את הערכתם העצמית. הסבר זה אושש מחקרית (Brennan & Morris, 1997), והוא נותן תמיכה למודל של סגנונות ההתקשרות כייצוגי מודלים של העצמי ושל האחר (Bartholomew, 1990).

התקשרות והומוסקסואלים

בעשור וחצי האחרונים הייתה עליה במספר המחקרים שנעשו בהקשר של הומוסקסואלים והתקשרות. נראה כי שיעורי סגנונות ההתקשרות בהומוסקסואלים דומים לשיעורי סגנונות ההתקשרות בהטרוסקסואלים (Ridge & Feeney, 1998; Elizur & Mintzer, 2001). כמו-כן, בדומה לאוכלוסייה הטרוסקסואלית, ביטחון בהתקשרות נמצא במתאם חיובי עם איכות היחסים הזוגיים (Elizur & Mintzer, 2003; Ridge & Feeney, 1998).

עם זאת, קיימים מספר אספקטים ייחודיים להומוסקסואלים שנחקרו בנושא ההתקשרות. נמצא כי קבלה עצמית והגדרה עצמית מקושרות באופן חיובי עם ביטחון ההתקשרות (Elizur & Mintzer, 2003), וכי קושי

בקבלת הזהות המינית ההומוסקסואלית מקושר להימנעות גבוהה או לחרדה גבוהה בהתקשרות ([Mohr & Fassinger, 2003](#)). כמו כן, סגנונות התקשרות נמנע, נמנע-חרד וחרד נמצאו מקושרים בקשר חיובי עם אשמה, הומונגטיביות מופנמת ובושה, בעוד שהתקשרות בטוחה נמצאה בקשר שלילי איתן ([Sherry, 2007](#)). Brown ו-Trevethan (2010) מצאו כי הימנעות בהתקשרות נמצאת במתאם חיובי עם הומונגטיביות מופנמת, בעוד חרדה בהתקשרות נמצאת גם היא במתאם חיובי, אך חלש יותר עם הומונגטיביות מופנמת. תאוריות של זהות מינית גורסות כי "התגברות" על הומונגטיביות מופנמת הכרחית עבור הומוסקסואלים בדרכם למודעות ולקבלה עצמית חיובית של הנטיות שלהם ([Szymanski & Gupta, 2009](#)). ככל הנראה, חלק מהתגברות זו מושגת דרך אינטראקציה עם הומוסקסואלים אחרים, אשר משקפים את העצמי באופן חיובי ([Sherry, 2007](#)). לכן, הגיוני שאנשים שיותר קשה להם, או שאינם מעוניינים ליצור קשרים קרובים, יתקשו יותר להתגבר על ההומונגטיביות המופנמת שלהם.

הערכה עצמית

הערכה עצמית (self-esteem) היא הקוגניציות והרגשות של האדם בנוגע לערכו העצמי (self-worth). לאורך השנים הערכה עצמית קושרה עם בריאות פסיכולוגית: היא נמצאה במתאם שלילי עם חרדה ([Pyszczynski, Gjerde, Block, & Block, 1988; Tennen & Greenberg, 1987; Tarlow & Haaga, 1996](#)), דיכאון ([Tennen & Greenberg, 1987; Tarlow & Haaga, 1996](#)), ובדידות ([Herzberger, 1987; Jones, Freeman, & Goswick, 1981; Leary & Baumeister, 2000](#)), ובמתאם חיובי עם רווחה נפשית (well being) ([Baumeister, Campbell, Krueger, & Vohs, 2003](#); [DeNeve & Cooper, 1998](#)).

במחקרים על התקשרות נמצא כי הערכה עצמית מקושרת לביטחון בהתקשרות, ושהיא מתווכת את הקשר בין הביטחון בהתקשרות לבין בריאות נפשית ([Laible et al., 2004; Wilkinson, 2004](#)). ממצא זה מתיישב עם תאוריית ההתקשרות לפיה התינוק מכליל מודלי פעולה פנימיים גם לתפיסת העצמי שלו. עם זאת, כפי שצוין לעיל, נמצא כי גם התקשרות לא בטוחה בסגנון מבטל (dismissive) מקושרת עם הערכה עצמית גבוהה, ככל הנראה כי היא מבוססת על מודל חיובי של העצמי ותפיסה של מסוגלות עצמית ([Bartholomew, & Horowitz, 1991; Brennan & Morris, 1997](#)).

אצל הומוסקסואלים הערכה עצמית נמצאת באופן מתמיד במתאם שלילי עם הומוגטיביות מופנמת (Allen & Oleson, 1999; Rowen & Malcolm, 2002; Szymanski, Kashubeck-West, & Meyer, 2008). ייתכן שזו אחת הסיבות לכך שההערכה העצמית של גברים הומוסקסואלים נמוכה יותר משל גברים הטרוסקסואלים (Rubinstein, 2010). כמו כן, נמצא כי אצל הומוסקסואלים ערך עצמי נמוך הוא גורם מתווכך בין הומוגטיביות מופנמת לבין הפרעות פסיכולוגיות (Szymanski & Gupta, 2009).

ניתן לחשוב על ההערכה העצמית של הומוסקסואלים כמשולבת – בתחילה היא נבנית דרך אינטראקציה עם הדמויות המטפלות (אשר משתמרת ומשתחזרת עם קבוצת השווים), וכאשר הילד/נער מגלה את המשיכה המינית לבני מינו, הוא משלב בתפיסת העצמי שלו את תפיסות החברה ההומופוביות, וכך מפתח גישות שליליות כלפי עצמו, מרגיש מנוכר מעצמו ומהחברה, והערכתו העצמית יורדת (Frable, Wortman, & Joseph, 1997). קבלה של הנטייה המינית של האדם חשובה בגיבוש ערך עצמי חיובי (Szymanski & Gupta, 2009). Jellison ו-McConnel (2003) מצאו כי גישות חיוביות כלפי הומוסקסואליות תיווכו את הקשר בין סגנון התקשרות בטוח לבין הערכה עצמית. הסבר אפשרי הוא כי דפוסים של התקשרות לא בטוחה עלולים לגרום לצמצום אינטראקציה עם הומוסקסואלים אחרים, ובכך להקשות על ההתגברות על ההומוגטיביות המופנמת. במקרה כזה, גם הומוסקסואלים עם התקשרות מבטלת עשויים להציג הערכה עצמית נמוכה, בשונה מהטרוסקסואלים עם התקשרות זו.

דרכי מדידה של הומוגטיביות מופנמת

מחקרים קודמים שנערכו על הומוסקסואלים בתחום ההתקשרות עשו שימוש בשאלוני דיווח עצמי בכדי למדוד הומוגטיביות מופנמת (Brown & Trevethan, 2010; Elizur & Mintzer, 2001, 2003; Jellison & Sherry, 2007; Mohr & Fassinger, 2003; McConnell, 2003). שאלונים אלה עלולים לגרום לתוצאות כוזבות, אם בגלל רצייה חברתית, בושה, או שילוב של שניהם. Greenwald (1998) הציג את מבחן האסוציאציות המרומזות (IAT), אשר בודק קישורים אוטומטיים בין ערכים מסוימים (לדוגמה טוב ורע) לתכונות מסוימות (לדוגמה צבע עור), ומאז נעשה בו שימוש במחקרים רבים (Hofmann, Gawronski, & Schmitt, 2005). מאז הצגת המבחן, נמצא כי למבחנים מרומזים תוקף ניבוי גבוה יותר מאשר למבחנים מפורשים (Greenwald, Poehlman, Uhlmann, & Banaji, 2009). בהקשר להומוסקסואלים, נמצא כי ניתן לזייף גישות כלפי הומוסקסואליות במבחנים מפורשים, אך לא במרומזים (Banse, Seise, & Zerbes, 2001). כמו-כן, נמצא שאצל הומוסקסואלים מבחנים מפורשים היו מקושרים

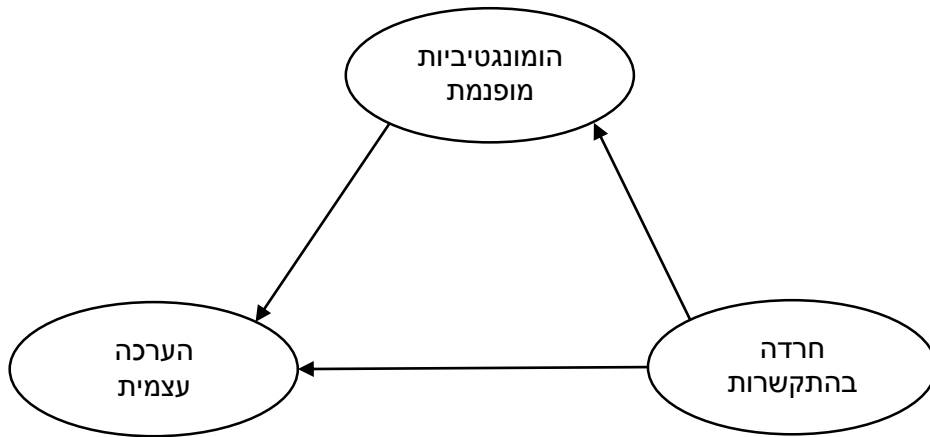
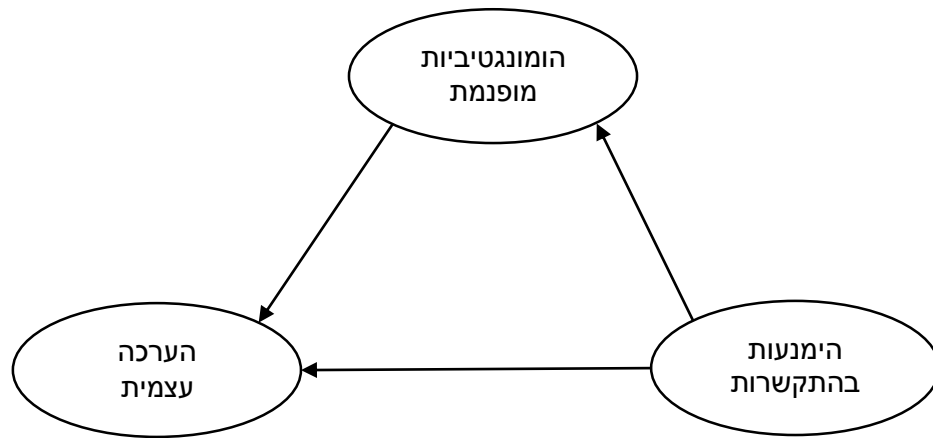
להתנהגויות של הצגה עצמית (כמו חשיפה של המיניות בפני אחרים) בעוד מבחנים מרומזים היו מקושרים לפעילויות הקשורות להומוסקסואלים אחרים (כגון מעורבות בפעילות להט"בית) ([Jellison, McConnell,](#) & [Gabriel, 2004](#)). לכן, במחקר זה תעשה בדיקת ההומונגטיביות המופנמת גם באמצעים מפורשים (Explicit) וגם באמצעים מרומזים (Implicit).

המחקר הנוכחי

המחקר הנוכחי נועד לבחון את הקשר בין סגנון ההתקשרות לבין ההומונגטיביות מופנמת והערכה עצמית, ולחזק ממצאים ממחקרים קודמים. בשונה ממחקרים קודמים בתחום, במחקר זה נעשה שימוש גם באמצעים מפורשים וגם באמצעים מרומזים למדידת ההומונגטיביות מופנמת. השערות המחקר הן: (1) יימצא קשר שלילי בין ההומונגטיביות מופנמת לבין הערכה עצמית. (2) יימצא קשר חיובי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות לבין ההומונגטיביות מופנמת. (3) יימצא קשר שלילי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות לבין הערכה עצמית, וכל סגנונות ההתקשרות הלא בטוחים ימצאו בקשר שלילי עם הערכה עצמית. (4) ההומונגטיביות מופנמת תתווך את הקשר בין הימנעות וחרדה בהתקשרות והערכה עצמית (ראה תרשים 1).

במידה והשערות המחקר יאוששו, תהיה לכך השלכה על הדרך התיאורטית בה מסתכלים על התקשרות בהומוסקסואלים, על דרכי הטיפול בהומוסקסואלים, ועל איסוף נתונים בנושא בעתיד. במחקרים רבים נהוג להתייחס לדמיון שבין הטרוסקסואלים לבין ההומוסקסואלים בהקשר של התקשרות (כגון יציבות ביחסים) אולם אם השערות מחקר זה יאוששו הן יפתחו פתח לחקירה של מקרים בהם לסגנון ההתקשרות השפעה שונה על ההומוסקסואלים ועל הטרוסקסואלים. בפרט, יושם יותר דגש על הקשר שבין הימנעות בהתקשרות לבין הערכה עצמית נמוכה. מבחינה טיפולית, אישוש ההשערות יאפשר להתבונן מחדש על פסיכותרפיה בהומוסקסואלים. טיפולים רבים כיום מתבססים על עזרה בקבלה עצמית וקבלת הנטייה אצל הפרט הבודד, אולם אישוש ההשערות עשוי לרמוז על עדיפות לטיפולים אשר ישלבו גם עבודה על הקבלה העצמית, אך בו זמנית גם שיפור הביטחון בהתקשרות כדרך להתגברות על ההומונגטיביות המופנמת ולחזוק הערכה עצמית. כמו-כן, המחקר עשוי להציג תרומה ייחודית של שיטות מדידה מרומזות בחקר ההתקשרות בהומוסקסואלים.

תרשים 1: מודל התיווך המוצע של ביטחון בהתקשרות (בציר הנמנע או החרד), הומונגטיביות מופנמת, והערכה עצמית



משתתפים

במחקר השתתפו 124 גברים אשר הגדירו עצמם כהומוסקסואלים, והתנדבו למחקר במסגרת של דגימת נוחות. הניסוי הופץ לנבדקים פוטנציאליים דרך האינטרנט (בפייסבוק ובאתר ההיכרויות אטרף), וכל הנבדקים השתתפו מרצונם החופשי, וללא תמורה. 165 נבדקים התחילו את השתתפותם במחקר, כאשר 124 סיימו את השאלונים (כ-75%) ומתוכם 110 סיימו את מטלת ה-IAT (כ-66% מהמתחילים וכ-89% מהמשתתפים שסיימו את השאלון). תוצאות מטלת ה-IAT של 6 משתתפים לא נקלטו כראוי במסד הנתונים ולכן הם הושמטו בניתוח המטלה. גיל המשתתפים נע בין 18 ל-60 ($M=31.6$, $SD=8.3$). המשתתפים זיהו עצמם כאשכנזים ($n=65$, 52.4%), מזרחיים ($n=25$, 20.2%), מעורבים ($n=31$, 25%), או כבעלי מוצא אחר ($n=3$, 2.4%). בנוסף, המשתתפים הגדירו עצמם כחילונים ($n=89$, 71.8%), דתיים ($n=26$, 21%), מסורתיים ($n=6$, 4.8%), או כחרדים ($n=3$, 2.4%). 88 משתתפים (71%) דיווחו שהם רווקים, 5 (4.8%) דיווחו שהם במערכת יחסים קצרה (פחות משנה) ו-31 (25%) דיווחו שהם במערכת יחסים של מעל שנה. ממוצע ציוני הקינזי של המשתתפים הוא $M=6.56$, $SD=0.73$, ומצביע על כך שמשתתפי המחקר הם בעלי נטייה הומוסקסואלית ברורה. 9 משתתפים (7.3%) לא סיפרו לאיש על נטייתם המינית, ו-115 משתתפים (92.7%) סיפרו למישהו על נטייתם, כשמתוכם 92 (74.2% מהמדגם) סיפרו לפחות להורה אחד. הזמן הממוצע שעבר מאז שהמשתתפים סיפרו לאדם כלשהו היה 10.5 שנים ($SD=6.7$), ומאז שסיפרו להורה היה 8.5 שנים ($SD=6.8$). ההשתתפות הייתה אוניברסלית לחלוטין, הנבדקים לא התבקשו למסור פרטים מזהים, ולפני תחילת המחקר הם קראו טופס הסכמה מדעת אשר מסביר כי הם יכולים להפסיק את השתתפותם בכל שלב שירצו.

כלים

שאלון הומונגטיביות מופנמת – *Internalized Homonegativity Inventory* (Mayfield, 2001)

למידת הומונגטיביות המופנמת המפורשת נעשה שימוש בשאלון ה-IHNI. השאלון הוא שאלון דיווח עצמי הכולל 23 פריטים אשר מודדים הומונגטיביות על פני שלושה מימדים: הומונגטיביות אישית (11 פריטים, לדוגמה: "כשאני חושב על ההומוסקסואליות שלי, אני חש מדוכא"), קבלת הנטייה ההומוסקסואלית (7 פריטים, לדוגמה: "אני מאמין כי היותי הומו מהווה חלק חשוב ממי שאני") ומוסריות הומוסקסואלית (5 פריטים, לדוגמה: "אני מאמין שזה שגוי מוסרית שגברים מקיימים יחסי מין עם גברים אחרים"). הנבדקים מתבקשים לסמן בסולם ליקרט בן 6 רמות את מידת ההסכמה עם כל פריט. ציון 1 מייצג

"לא מסכים ביותר" וציון 6 מייצג "מסכים ביותר". פריטים 1, 6, 8, 9, 12, 21, 22 הפוכים. עבור כל נבדק מחושב הממוצע עבור ציוני המבחן הכולל וציוני המימדים הנפרדים. הממוצע נע בין 6-1, כאשר ככל שהציון גבוה יותר, מידת ההומוגנטיביות המופנמת גדולה יותר¹. שאלון זה תורגם ע"י ד"ר עופר פיין מהמכללה האקדמית ת"א-יפו. לשאלון המלא בגרסתו המקורית נמדדה רמת מהימנות כעקיבות פנימית $\alpha=0.91$, למימד ההומוגנטיביות האישית נמדדה מהימנות כעקיבות פנימית $\alpha=0.89$, למימד קבלת הנטייה ההומוסקסואלית נמדדה מהימנות כעקיבות פנימית $\alpha=0.82$, ולמימד מוסריות ההומוסקסואליות נמדדה מהימנות כעקיבות פנימית $\alpha=0.70$ (Mayfield, 2001). במחקר הנוכחי נמדדו מהימנויות של $\alpha=0.94$, $\alpha=0.92$, $\alpha=0.88$ ו- $\alpha=0.8$ בהתאמה.

- השאלון המלא מצורף כנספח 1

מבחן אסוציאציות מרומזות – Implicit Association Test (Greenwald et al., 1998)

למידת ההומוגנטיביות המופנמת המרומזת נעשה שימוש בפרוצדורת ה-IAT, בגרסה לבדיקה גישות כלפי הומוסקסואלים. במחקר נבדקו אסוציאציות בין מימד הנטייה המינית (הומוסקסואל לעומת הטרוסקסואל) למימד ערכי (טוב או רע). במהלך המבחן הנבדק מבצע סיווג קטגורי למטרות (10 מילים אשר משקפות טוב או רע, ו-10 תמונות או מילים שמשקפים הומוסקסואליות או הטרוסקסואליות). בכל צעד מוצגת מילה (פונט 24, צבע לבן לנטייה מינית או צבע ירוק לערך) או תמונת מטרה במרכז המסך על רקע שחור, והנבדק מתבקש לסווג אותה ע"י לחיצה על מקשי i או e במקלדת, אשר מתאימים לקטגוריות שיופיעו בפינות העליונות של המסך. הנבדק מתבקש לבצע את הסיווג כמה שיותר מהר, ומבלי לטעות. אם הנבדק טועה מופיע X אדום על המסך והנבדק נדרש לבחור בתשובה הנכונה לפני שהוא יכול להמשיך. לאחר הקשת התשובה הנכונה מופיע מסך שחור לזמן של 250 מילי-שניות לפני הצגת הגירוי הבא. כל נבדק מבצע 5 בלוקים של 20 צעדים (בלוקים 1, 2, 3, 5, ו-6) ו-2 בלוקים של 40 צעדים (בלוקים 4 ו-7). בבלוקים 1 ו-5 הנבדק מסווג מטרות להומוסקסואליות או הטרוסקסואליות (כאשר הקטגוריות החליפו צד), בבלוק 2 הנבדק מסווג מטרות לטוב או רע, בבלוקים 3 ו-4 מוצגים צירופי ה-"הטרוסקסואל/טוב" אל מול ה-"הומוסקסואל/רע", ובבלוקים 6 ו-7 מוצגים צירופי ה-"הומוסקסואל/טוב" אל מול ה-"הטרוסקסואל/רע" (ראה טבלה 15 בנספח 2). סדר הצירופים הוחלף באופן רנדומלי בין הנבדקים בשביל לייצר קאונטר-באלאנס להשפעת הצירוף המוצג ראשון. בבלוקים 1, 2, 4, ו-7 הופיעו כל גירויי המטרה פעמיים בכל בלוק. בבלוקים

¹ האמור נכון גם לתת-הסקאלות "קבלת הנטייה" ו"מוסריות הנטייה". כלומר, ציון גבוה בקבלת הנטייה מהווה למעשה פחות קבלה של הנטייה ההומוסקסואלית.

3, ו-5 הופיע כל גירוי פעם אחת. בבלוקים המעורבים אחרי מטרת ערך הופיעה מטרת נטייה מינית וחוזר חלילה. בין הבלוקים, הנבדקים התבקשו לקרוא הוראות לבלוק הבא וללחוץ על מקש הרווח כדי להתחיל אותו.

זמני התגובה והטעויות של כל נבדק הוקלטו, ולכל נבדק חושב ציון D לפי אלגוריתם הצינון של Greenwald et al. (2003). ציונים גבוהים יותר מבטאים זמן תגובה מהיר יותר בבלוקים של צימודי ה-"הטרוסקסואל-טוב" ו-"הומוסקסואל-רע". לכן, ציון D גבוה יותר מראה הומונגטיביות מופנמת גבוהה יותר.

- מילות המטרה, תמונות המטרה, מבנה הבלוקים והנחיות הביצוע מצורפים בנספח 2

שאלון חוויית ביחסים קרובים – *Experiences in Close Relationships Inventory* (Brennan et al., 1998)

למדידת ההתקשרות נעשה שימוש בשאלון ה-ECR. השאלון הוא שאלון דיווח עצמי הכולל 36 פריטים אשר מודד את שני מימדי ההתקשרות: הימנעות (הפריטים האי-זוגיים, לדוגמה: "אני מרגיש לא בנוח כאשר אנשים אחרים רוצים להיות קרובים אלי") וחרדה (הפריטים הזוגיים, לדוגמה: "אני מודאג מכך שאנטש"). עבור כל פריט הנבדק מתבקש לסמן בסולם ליקרט בן 7 רמות את מידת התאמתו לתחושתו במערכות יחסים קרובות. ציון 1 מייצג "מאוד לא מסכים" וציון 7 מייצג "מאוד מסכים". פריטים 3, 15, 19, 22, 25, 27, 29, 31, 33, 35, הפוכים. עבור כל נבדק מחושב ממוצע הציונים של מימד ההימנעות בנפרד ושל מימד החרדה בנפרד. הממוצעים נעים בין 1 ל-7 כאשר ככל שהציון גבוה יותר, מימד החרדה או ההימנעות ביחסים גבוה יותר. תיאורטית, סגנון בטוח נוצר כאשר האדם נמוך בשני הרצפים (רצפי החרדה והימנעות נמוכים). סגנון חרד נוצר כאשר האדם גבוה ברצף החרדה ונמוך ברצף ההימנעות. סגנון נמנע-מבטל נוצר כאשר האדם גבוה ברצף ההימנעות ונמוך ברצף החרדה. לבסוף, סגנון נמנע-חרד נוצר כאשר האדם גבוה בשני הרצפים (רצפי חרדה והימנעות גבוהים). כדי לבצע את המיון לסגנונות בפועל, תבוצע בכל ציר חלוקה חציונית וייבנו 4 קבוצות. שאלון זה תורגם ע"י Mikulincer ו-Florian (2000). למימדים בגרסתם המקורית נמדדו רמות מהימנות כעקיבות פנימית $\alpha=0.94$ (מימד ההימנעות) ו- $\alpha=0.91$ (מימד החרדה), ולשאלון המתורגם נמצאו רמות מהימנות של $\alpha=0.93$ (הימנעות) ו- $\alpha=0.92$ (חרדה) (Mikulincer & Florian, 2000). במחקר הנוכחי נמדדו רמות מהימנות של $\alpha=0.88$ (הימנעות) ו- $\alpha=0.93$ (חרדה).

- השאלון המלא מצורף בנספח 3

סולם ההערכה העצמית של רוזנברג – *Rosenberg Self-Esteem Scale* (Rosenberg, 1965)

למידת ההערכה העצמית יעשה שימוש בשאלון RSES. השאלון הוא שאלון דיווח עצמי הכולל 10 היגדים המייצגים תחושות של ערך עצמי או קבלה עצמית. עבור כל פריט הנבדק מתבקש לסמן בסולם ליקרט בן 4 רמות את מידת הסכמתו כש-1 מייצג "לחלוטין לא מסכים" ו-4 מייצג "בהחלט מסכים". היגדים 2, 5, 6, 8, 9 הפוכים. עבור כל נבדק מחושב ממוצע ציוני המבחן. הממוצע נע בין 1-4, כאשר ככל שהציון גבוה יותר, מידת ההערכה העצמית גבוהה יותר. לשאלון בגרסתו המקורית נמדדה מהימנות שבין $\alpha=0.85$ לבין $\alpha=0.88$ (Rosenberg, 1965). במחקר הנוכחי נמצאה רמת מהימנות של $\alpha=0.85$.

- השאלון המלא מצורף [בנספח 4](#)

Kinsey Scale – קינזי (Kinsey, Pomeroy, & Martin, 1948)

הנבדקים התבקשו לענות על שאלה מתוך סקאלת קינזי, בכדי למדוד את נטייתם המינית. השאלה היא: "למי אתה נמשך מינית?" כאשר הסולם הוא בן 7 רמות כש-1 הוא "לנשים בלבד", 7 הוא "לגברים בלבד" ורמה 4 היא "לגברים ולנשים באופן שווה".

שאלון דמוגרפי

הנבדקים נשאלו על הפרטים הדמוגרפיים הבאים: גיל, השכלה, מוצא, אמונה, מצב משפחתי ובנוסף התבקשו לציין באיזה גיל סיפרו על נטייתם המינית ל-1) כל אדם, 2) חבר משפחה ו-3) הורה. שאלה זו שימשה על-מנת למדוד את הזמן שעבר מאז היציאה מהארון.

- השאלון המלא מצורף [בנספח 5](#)

מהלך

לצורך המחקר נבנה שאלון אינטרנטי אשר הכיל 6 עמודים (pages). העמוד הראשון הוא עמוד קבלת פנים, בו הוצג המחקר, ניתן הסבר על ההשתתפות והסודיות של המחקר, וכמו כן הוסברה ההסכמה מדעת (הטקסט של עמוד זה מצורף [בנספח 6](#)). בעמוד השני הנבדקים התבקשו לענות על שאלון ה-IHNI, בעמוד השלישי – על שאלון ה-RSES ובעמוד הרביעי – על שאלון ה-ECR. בעמוד החמישי התבקשו הנבדקים לציין את גילם, השכלתם, מוצאם, מידת הדתיות שלהם, מצבם המשפחתי, מידת משיכתם לגברים ולנשים (סקאלת קינזי) ולענות על השאלה מתי סיפרו לראשונה על נטייתם (בכלל, לבני משפחה ולהורים). בעמוד השישי התבקשו הנבדקים לבצע את מטלת ה-IAT. עמודים 2, 3, ו-4 הוצגו בסדר רנדומלי לכל נבדק, על-מנת לצמצם ככל האפשר את השפעת השאלונים זה על זה. השאלון הדמוגרפי ומטלת ה-IAT הוצגו תמיד אחרונים, במטרה לנסות ולמנוע השפעה אפשרית שלהם על שאר השאלונים.

תוצאות

בטבלה 1 מוצגים הממוצעים, סטיות התקן וציוני המינימום והמקסימום של משתני המחקר.

טבלה 1: ממוצעים, סטיות תקן, וערכי מינימום ומקסימום של משתני הניסוי (n=124)

משתנה	ממוצע	סטיות תקן	מינימום	מקסימום
הימנעות בהתקשרות	3.09	0.96	1.11	5.00
חרדה בהתקשרות	3.50	1.23	1.11	6.44
ה.מ. * כללי	2.11	0.89	1.00	4.74
הומונגטיביות אישית	1.92	0.97	1.00	4.82
קבלת הנטייה	2.88	1.25	1.00	5.86
מוסריות ההומוסקסואליות	1.44	0.80	1.00	4.60
ה.מ. מרומזת**	-0.05	0.50	-1.43	1.00
הערכה עצמית	3.32	0.49	1.40	4.00

* הומונגטיביות מופנמת
** n=109

אפיונים דמוגרפיים של אוכלוסיית המחקר

בטבלאות מספר 2, 3 ו-4 מוצגים ממוצעי המשתנים בניסוי לפי חלוקה לקבוצות דמוגרפיות של מצב

משפחתי, מוצא ורמת דתיות.

טבלה 2: ממוצעי משתני הניסוי בבדקים רווקים ובבדקים שנמצאים בזוגיות

p	t	בזוגיות* (n=36)		רווקים (n=88)		
		SD	M	SD	M	
.855	0.54	0.98	3.01	0.96	3.12	הימנעות בהתקשרות
.365	0.91	1.34	3.35	1.18	3.57	חרדה בהתקשרות
.905	-0.12	0.95	2.12	0.87	2.10	ה.מ. ** כללי
.625	-0.49	1.09	1.99	0.92	1.90	ה.מ. אישית
.572	0.57	1.24	2.78	1.27	2.92	קבלת הנטייה
.584	-0.55	0.92	1.51	0.75	1.42	מוסריות ההומוסקסואלית
.995	0.01	0.58	-0.05	0.45	-0.05	ה.מ. מרומזת
.159	-1.42	0.56	3.42	0.45	3.28	הערכה עצמית

p<.05 * p<.01 **

* קבוצת הזוגיות מורכבת מבדקים בזוגיות מעל שנה (n=31) ומבדקים בזוגיות מתחת לשנה (n=5)
** הומונגטיביות מופנמת

טבלה 3: ממוצעי משתני הניסוי בבדקים מזרחיים, אשכנזים ומעורבים

p	F	מעורבים (n=31)		אשכנזים (n=65)		מזרחיים (n=25)		
		SD	M	SD	M	SD	M	
.260	1.36	1.17	3.16	0.89	3.14	0.84	2.79	הימנעות בהתקשרות
.657	0.42	1.14	3.68	1.18	3.50	1.49	3.39	חרדה בהתקשרות
.587	0.54	1.06	2.24	0.83	2.06	0.82	2.02	ה.מ. ** כללי
.573	0.56	0.98	2.08	0.95	1.90	0.82	1.81	ה.מ. אישית
.932	0.07	1.38	2.90	1.19	2.86	1.28	2.78	קבלת הנטייה
.096	2.39	1.03	1.66	0.58	1.31	0.71	1.41	מוסריות הומוסקסואלית
.287	1.26	0.44	0.03	0.49	-0.13	0.55	0.02	ה.מ. מרומזת
.222	1.53	0.50	3.19	0.49	3.33	0.48	3.42	הערכה עצמית

* p<.05 ** p<.01
 * 3 נבדקים הגדירו עצמם כאחרים, ונתוניהם אינם מוצגים בטבלה.
 ** הומוגטיביות מופנמת

טבלה 4: ממוצעי משתני הניסוי בבדקים חילונים ודתיים*

p	t	דתיים (n=29)		חילונים (n=95)		
		SD	M	SD	M	
<.001	-3.31**	0.87	3.62	0.93	2.92	הימנעות בהתקשרות
.390	-0.86	1.19	3.68	1.24	3.45	חרדה בהתקשרות
<.001	-4.94**	1.07	2.90	0.67	1.87	ה.מ. ** כללי
<.001	-5.09**	1.05	2.75	0.79	1.67	ה.מ. אישית
.001	-3.67**	1.48	3.71	1.06	2.62	קבלת הנטייה
.001	-3.70**	1.23	2.12	0.45	1.24	מוסריות הומוסקסואלית
.090	-1.71	0.53	0.09	0.48	-0.10	ה.מ. מרומזת
.375	0.89	0.46	3.25	0.50	3.34	הערכה עצמית

* p<.05 ** p<.01
 * בגלל הגודל הקטן של קבוצות המסורתיות (n=6) והחרדים (n=3), צורפו בטבלה זו המסורתיות לחילונים
 והדתיים לחרדים
 ** הומוגטיביות מופנמת

כפי שניתן לראות, לא נמצאו הבדלים בתוך קבוצות המוצא והמצב משפחתיים שונים במשתני המחקר. נמצאו הבדלים בין דתיים וחילונים. דתיים היו גבוהים יותר בהימנעות בהתקשרות (M=3.62 SD=0.87) מאשר חילונים (M=2.92, SD=0.93) $t(113)=-3.31, p<0.001$. בנוסף, דתיים היו גבוהים יותר בהומוגטיביות מופנמת (M=2.90, SD=1.07) מאשר חילונים (M=1.87, SD=0.67) $t(113)=-4.94, p<0.001$. כמו כן, דתיים היו גבוהים יותר בהומוגטיביות אישית (M=2.75, SD=1.05) מאשר חילונים (M=1.67, SD=0.79) $t(113)=-5.09, p<0.001$. זאת ועוד, דתיים היו גבוהים יותר בקבלת הנטייה ההומוסקסואלית (M=3.71, SD=1.48) מאשר חילונים (M=2.62, SD=1.06) $t(113)=-3.67, p<0.01$.

ולבסוף, דתיים היו גבוהים יותר במוסריות ההומוסקסואליות ($M=2.12, SD=1.23$) מאשר חילונים ($t(113)=-3.70, p<0.01 (M=1.24, SD=0.45)$).

בטבלה 5 מוצגים מתאמים בין המשתנים הדמוגרפיים של גיל, שנות לימוד וזמן מאז שהנבדקים סיפרו למישהו ולהורה על נטייתם המינית לבין משתני המחקר.

טבלה 5: מתאמי פירסון בין המשתנים הדמוגרפיים לבין משתני הניסוי

זמן מאז סיפר להורה	זמן מאז סיפר למישהו	שנות לימוד	גיל	
-0.01	-0.07	-0.03	0	הימנעות בהתקשרות
-0.05	-0.01	.02	-0.07	חרדה בהתקשרות
-0.05	-0.03	.13	.12	ה.מ.* כללי
-.14	-.13	.13	.05	ה.מ. אישי
.03	.05	.18*	.18*	קבלת הנטייה
0	.11	-.06	.12	מוסריות הומוסקסואליות
-0.05	-0.03	.06	.07	ה.מ. מרומזת
-0.05	-0.09	-.02	.09	הערכה עצמית
				p<.01 **
				p<.05 *
				* ה.מ. – הומוגטיביות מופנמת

גיל נמצא במתאם עם קבלת הנטייה ההומוסקסואלית $r=0.18, p=0.05$. גם שנות לימוד נמצאו במתאם עם קבלת הנטייה ההומוסקסואלית $r=0.18, p<0.05$. מאחר ומשתנה מידת הדתיות נמצא מקושר עם חלק ממשתני הניסוי הוא יוכנס כמשתנה בקרה במהלך בדיקת ההשערות.

בדיקת השערות

בהומוגטיביות מרומזת לא נמצא הבדל בין הקבוצה שקיבלה את אסוציאציית הומוסקסואליות וטוב ראשונה ($M=-0.03, SD=0.46$) לבין הקבוצה שקיבלה את אסוציאציית הומוסקסואליות ורע בהתחלה ($t(106)=0.63, p=0.53 (M=-0.09, SD=0.53)$). בטבלה 6 מוצגים מתאמים בין משתני המחקר.

טבלה 6: מתאמי פרסון בין משתני המחקר

7	6	5	4	3	2	1	
						--	1. הימנעות בהתקשרות
					--	.16	2. חרדה בהתקשרות
				--	.09	.57**	3. ה.מ.* כללי
			--	.92**	.21*	.57**	4. ה.מ. אישי
		--	.70**	.90**	-.08	.47**	5. קבלת הנטייה
	--	.54**	.52**	.70**	.05	.41**	6. מוסריות ההומוסקסואליות
--	.26**	.33**	.25**	.32**	.06	.13	7. ה.מ. מרומזת
-.14	-.15	-.17	-.31**	-.26**	-.52**	-.36**	8. הערכה עצמית
							p<.01 **
							p<.05 *
							* ה.מ. – הומוגטיביות מופנמת

- שיערת כי ימצא מתאם שלילי בין ציוני שאלון ה-IHNI וה-IAT לציוני שאלון ה-RSES. בהתאם להשערה, נמצא מתאם שלילי בין ציוני שאלון ההומוגטיביות המופנמת לבין ציוני ההערכה העצמית $r=-0.26$, $p<0.01$. כמו-כן, בתת הסקאלות של ההומוגטיביות המופנמת נמצא מתאם שלילי רק עם הומוגטיביות אישית $r=-0.31$, $p<0.01$, אך לא נמצא קשר בתת הסקאלות של קבלת הנטייה ההומוסקסואלית $r=-0.17$, $p=0.061$ ושל מוסריות ההומוסקסואליות $r=-0.15$, $p=0.1$. בניגוד להשערת, לא נמצא קשר בין ציוני ההומוגטיביות המופנמת המרומזת (IAT) לבין ציוני ההערכה העצמית $r=-0.14$, $p=0.139$.
- שיערת כי ככל שהציונים בצירי ה-ECR יהיו גבוהים יותר, כך ציון ה-IHNI יהיה גבוה יותר. בהתאם להשערה, נמצא מתאם בין הומוגטיביות מופנמת לבין הימנעות בהתקשרות $r=0.57$, $p<0.001$. המתאם מתקיים גם בתת הסקאלות של הומוגטיביות אישית $r=0.57$, $p<0.001$, קבלת הנטייה ההומוסקסואלית $r=0.47$, $p<0.001$, ומוסריות ההומוסקסואליות $r=0.41$, $p<0.001$. בניגוד להשערה, לא נמצא קשר בין חרדה בהתקשרות לבין הומוגטיביות מופנמת $r=0.09$, $p=0.342$. תת הסקאלה של הומוגטיביות אישית נמצאה במתאם עם חרדה בהתקשרות $r=0.21$, $p<0.05$. לא נמצא קשר בין חרדה בהתקשרות לבין תת הסקאלות של קבלת הנטייה המינית $r=-0.08$, $p=0.396$, ושל מוסריות ההומוסקסואליות $r=0.05$, $p=0.552$. בניגוד להשערה, לא נמצא מתאם בין הומוגטיביות מופנמת מרומזת לבין הימנעות בהתקשרות $r=0.13$, $p=0.191$, ובין הומוגטיביות מופנמת מרומזת לבין חרדה בהתקשרות $r=0.06$, $p=0.542$.
- שיערת כי ככל שהציונים בצירי ה-ECR יהיו גבוהים יותר, כך ציון ה-RSES יהיה נמוך יותר.

בהתאם להשערה, נמצא מתאם שלילי בין ציר ההימנעות בהתקשרות לבין הערכה עצמית $r=-0.36$, $p<0.001$. כמו-כן, בהתאם להשערה נמצא מתאם שלילי בין ציר החרדה בהתקשרות לבין הערכה עצמית $r=-0.52$, $p<0.001$.

כמו-כן, שיערתי כי סגנון התקשרות בטוח יהיה גבוה בהערכה עצמי מסגנון חרד, מסגנון נמנע-מבטל, ומסגנון נמנע-חרד.

לבחינת ההשערה בוצעה בכל אחד מהצירי ההתקשרות חלוקה חציונית, והנבדקים חולקו לארבע קבוצות: סגנון בטוח (נמוך בשני הרצפים, $n=34$), סגנון חרד (גבוה ברצף החרדה ונמוך ברצף ההימנעות, $n=29$), סגנון נמנע-מבטל (גבוה ברצף ההימנעות ונמוך ברצף החרדה, $n=30$) וסגנון נמנע-חרד (גבוה בשני הרצפים, $n=31$). ניתוח שונות של ההערכה העצמית בקבוצות אלו הראה על שוני ביניהן $F(3,120)=16.75$, $p<0.001$. לאחר מכן בוצעו קונטרסטים מתוכננים בין קבוצת הסגנון הבטוח לשאר הקבוצות, ובהתאם להשערה נמצא כי ההערכה העצמית של קבוצת הסגנון הבטוח ($M=3.66$, $SD=0.33$) גבוהה מההערכה העצמית של קבוצת הסגנון החרד ($M=3.22$, $SD=0.37$) $t(120)=4.19$, $p<0.001$, של קבוצת הסגנון הנמנע-מבטל ($M=3.41$, $SD=0.42$) $t(120)=2.45$, $p<0.05$, ושל קבוצת הסגנון הנמנע-חרד ($M=2.95$, $SD=0.52$) $t(120)=6.88$, $p<0.001$.

4. שיערתי כי ציוני שאלון ה-IHNI וציוני ה-IAT יתווכו את הקשר בין ציוני ה-ECR לציוני ה-RSES. מאחר ומשתנה הדתיות נמצא בקשר עם הימנעות בהתקשרות, הומוגנטיביות כללית והומוגנטיביות אישית, הוא הוכנס כמשתנה מבקר ברגרסיות הרלוונטיות כמשתנה דמי (כאשר חילונים ומסורתיים קודדו כ-0, ודתיים וחרדים קודדו כ-1).

לבדיקת ההשערה נעשה שימוש בצעדים המתוארים ע"י של [Baron ו-Kenny \(1986\)](#). בשלב הראשון בוצעה רגרסיה לינארית כאשר הימנעות בהתקשרות ניבאה את ההומוגנטיביות המופנמת. הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.001$, והסבירה 33% מהשונות בהומוגנטיביות המופנמת. בשלב השני בוצעה רגרסיה בה הימנעות בהתקשרות ניבאה הערכה עצמית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.001$, והסבירה 13% מהשונות בהערכה עצמית. בשלב השלישי הוכנסו הימנעות בהתקשרות והומוגנטיביות מופנמת ביחד לניבוי המשתנה התלוי (הערכה עצמית). הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.001$ והסבירה 13% מהשונות בהערכה עצמית. עם זאת, המקדם של ההומוגנטיביות המופנמת במודל זה אינו מובהק $p=0.421$. מקדם סובל הוא $p=0.422$, -0.80 , ולכן ההשערה לא אוששה. נתוני הרגרסיות מופיעים

בטבלה 7, ובטבלה 8 מופיעים נתוני הרגרסיה כשמשתנה הדתיות משמש כמבקר. המודל לא נמצא מובהק גם כשמשתנה זה הוכנס לרגרסיות.

טבלה 7: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הימנעות בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות מופנמת כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
.329	7.739**	.574	.069	.533	הימנעות בהתקשרות	1 (הומוגטיביות מופנמת)
.127	-4.221**	-.357	.043	-.182	הימנעות בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
	-2.988**	-.309	.053	-.157	הימנעות בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
.132	-0.808	-.084	.057	-.046	הומוגטיביות מופנמת	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

טבלה 8: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הימנעות בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות מופנמת כמתווך, הערכה עצמית כמ"ת ודתיות כמשתנה מבקר

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
	6.501**	.465	.066	.432	הימנעות בהתקשרות	1 (הומוגטיביות מופנמת)
.440	4.888**	.350	.150	.734	דתיות	
	-4.115**	-.367	.045	-.187	הימנעות בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
.128	0.376	.034	.103	.039	דתיות	
	-3.010**	-.312	.053	-.159	הימנעות בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
	-1.050	-.119	.062	-.065	הומוגטיביות מופנמת	
.136	0.770	.075	.112	.087	דתיות	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

מאחר וגם הומוגטיביות אישית נמצאה במתאם עם הערכה עצמית בוצעה בדיקת נוספת כשהיא משמשת כמשתנה מתווך. בשלב הראשון בוצעה רגרסיה לינארית כאשר הימנעות בהתקשרות ניבאה את ההומוגטיביות האישית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.001$, והסבירה 32% מהשונוות בהומוגטיביות האישית. בשלב השני בוצעה רגרסיה בה הימנעות בהתקשרות ניבאה הערכה עצמית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.001$, והסבירה 13% מהשונוות בהערכה עצמית. בשלב השלישי הוכנסו הימנעות בהתקשרות והומוגטיביות אישית ביחד לניבוי המשתנה התלוי (הערכה עצמית). הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.001$ והסבירה 14% מהשונוות בהערכה עצמית. עם זאת, המקדם של

ההומוגטיביות האישית במודל זה אינו מובהק $p=0.132$. מקדם סובל הוא -1.49 , $p=0.137$, ולכן ההשערה לא אוששה. נתוני הרגרסיות מופיעים בטבלה 9. בטבלה 10 מופיעים נתוני הרגרסיה כשמשנתנה הדתיות משמש כמבקר. המודל לא נמצא מובהק גם כשמשנתנה זה הוכנס לרגרסיות.

טבלה 9: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הימנעות בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות אישית כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנבא)
.321	7.602**	.567	.075	.572	הימנעות בהתקשרות	1 (הומוגטיביות אישית)
.127	-4.221**	-.357	.043	-.182	הימנעות בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
	-2.636**	-.269	.052	-.137	הימנעות בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
.144	-1.516	-.155	.052	-.078	הומוגטיביות אישית	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

טבלה 10: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הימנעות בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות אישית כמתווך, הערכה עצמית כמ"ת ודתיות כמשתנה מבקר

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנבא)
	6.379**	.465	.074	.469	הימנעות בהתקשרות	1 (הומוגטיביות אישית)
.419	4.510**	.329	.166	.749	דתיות	
	-4.115**	-.367	.045	-.187	הימנעות בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
.128	0.376	.034	.103	.039	דתיות	
	-2.692**	-.275	.052	-.140	הימנעות בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
	-1.795	-.198	.056	-.100	הומוגטיביות אישית	
.151	1.032	.099	.110	.114	דתיות	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

בדיקות תיווך עם החרדה בהתקשרות נעשתה רק עם מתווך ההומוגטיביות האישית, מאחר ורק איתו נמצא מתאם. בשלב הראשון בוצעה רגרסיה לינארית כאשר חרדה בהתקשרות ניבאה את ההומוגטיביות האישית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.05$, והסבירה 4% מהשונות בהומוגטיביות האישית. בשלב השני בוצעה רגרסיה בה חרדה בהתקשרות ניבאה הערכה עצמית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.001$, והסבירה 27% מהשונות בהערכה עצמית. בשלב השלישי הוכנסו חרדה בהתקשרות והומוגטיביות אישית ביחד לניבוי המשתנה התלוי (הערכה עצמית). הרגרסיה הייתה מובהקת $p<0.001$ והסבירה 31% מהשונות בהערכה עצמית. המקדמים של שני המנבאים היו מובהקים. מקדם

סובל הוא $p=0.076$, -1.18 , ולכן ההשערה לא אוששה. נתוני הרגרסיות מופיעים בטבלה 11. בטבלה

12 מופיעים נתוני הרגרסיה כשמשתנה הדתיות משמש כמבקר.

טבלה 11: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של חרדה בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות אישית כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
.044	2.360*	.209	.070	.165	חרדה בהתקשרות	1 (הומוגטיביות אישית)
.270	-6.717**	-.520	.031	-.207	חרדה בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
	-6.172**	-.476	.031	-.190	חרדה בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
.311	-2.696**	-.208	.039	-.105	הומוגטיביות אישית	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

טבלה 12: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של חרדה בהתקשרות כמב"ת, הומוגטיביות אישית כמתווך, הערכה עצמית כמ"ת, ודתיות כמשתנה מבקר

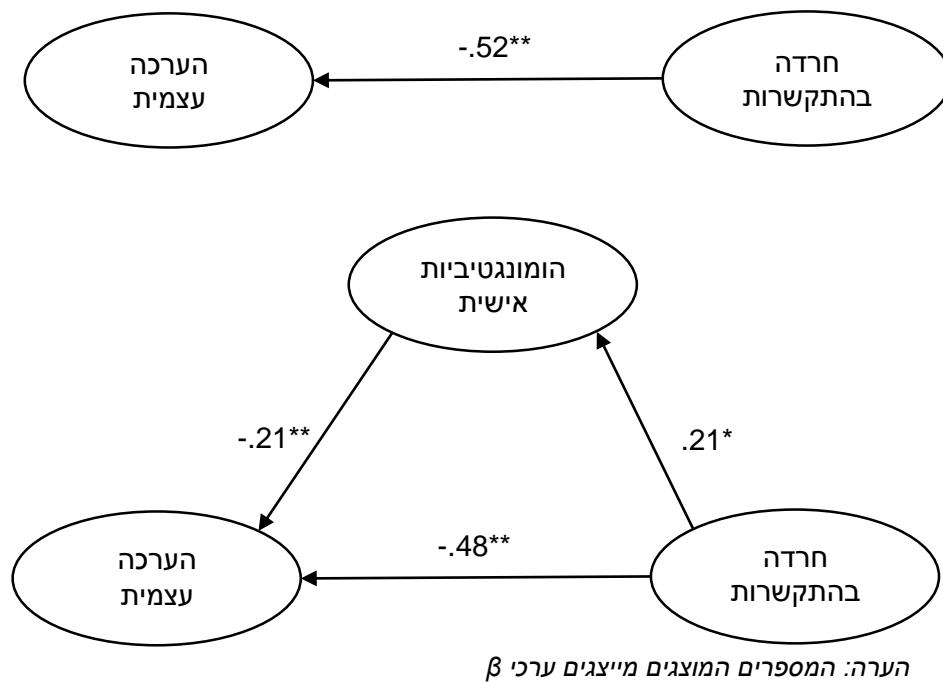
R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
	2.197*	.173	.062	.137	חרדה בהתקשרות	1 (הומוגטיביות אישית)
.253	5.832**	.459	.180	1.048	דתיות	
	-6.636**	-.516	.031	-.206	חרדה בהתקשרות	2 (הערכה עצמית)
.272	-0.516	-.040	.090	-.046	דתיות	
	-6.142**	-.475	.031	-.189	חרדה בהתקשרות	3 (הערכה עצמית)
	-2.766**	-.242	.044	-.122	הומוגטיביות אישית	
.315	0.828	.071	.099	.082	דתיות	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

מאחר והמודל היה קרוב למובהקות, בוצעה בדיקה נוספת של בוטסטרפינג שנמצאה מובהקת, אפקט

תיווך: -0.017 (רווח בר סמך: -0.045 , -0.003). מודל התיווך שנמצא מתואר בתרשים 2.

תרשים 2: דיאגרמה של מודל התיווך של הימנעות בהתקשרות כמב"ת, הומונגטיביות אישית כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת



ממצאים נוספים

מודל תיווך חלופי נבנה בכדי לבחון את הקשרים בין הימנעות בהתקשרות, הומונגטיביות עצמית והערכה עצמית. במודל זה הוכנסה ההומונגטיביות המופנמת הכללית כמשתנה בלתי תלוי, ההימנעות בהתקשרות כמשתנה מתווך, וההערכה העצמית כמשתנה תלוי. בשלב הראשון בוצעה רגרסיה לינארית כאשר הומונגטיביות מופנמת ניבאה הימנעות בהתקשרות. הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.001$, והסבירה 33% מהשונות בהימנעות בהתקשרות. בשלב השני בוצעה רגרסיה בה הומונגטיביות מופנמת ניבאה הערכה עצמית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.01$, והסבירה 7% מהשונות בהערכה עצמית. בשלב השלישי הוכנסו הימנעות בהתקשרות והומונגטיביות מופנמת ביחד לניבוי הערכה עצמית. הרגרסיה הייתה מובהקת $p < 0.001$ והסבירה 13% מהשונות בהערכה עצמית. במודל זה מקדם ההומונגטיביות המופנמת אחרי תיווך איבד את מובהקותו ($p = 0.42$). מקדם סובל הוא -2.78 , $p < 0.01$, ולכן מודל זה מובהק. גם בדיקת בוטסטרפינג נמצאה מובהקת, אפקט תיווך: -0.095 (רווח בר סמך: $-0.177, -0.037$).

נתוני הרגרסיות מופיעים בטבלה 13, ומודל התיווך מוצג בתרשים 3. בטבלה 14 מופיעים נתוני הרגרסיה כשמשתנה הדתיות משמש כמבקר. המודל נמצא מובהק גם כשמשתנה זה הוכנס לרגרסיות.

טבלה 13: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הומונגטיביות מופנמת כמב"ת, הימנעות בהתקשרות כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
.329	7.739**	.574	.080	.618	הומונגטיביות מופנמת	1 (הימנעות בהתקשרות)
.068	-2.985**	-.261	.048	-.143	הומונגטיביות מופנמת	2 (הערכה עצמית)
	-0.808	-.084	.057	-.046	הומונגטיביות מופנמת	3 (הערכה עצמית)
.132	-2.988**	-.309	.053	-.157	הימנעות בהתקשרות	

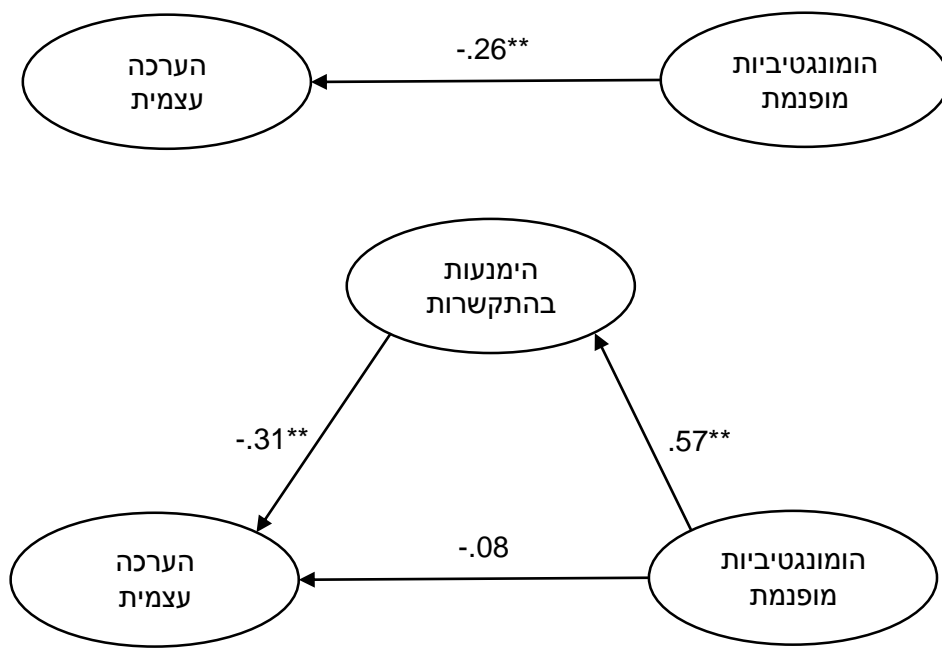
PV<0.01 ** PV<0.05 *

טבלה 14: שלבי הרגרסיה במודל התיווך של הומונגטיביות מופנמת כמב"ת, הימנעות בהתקשרות כמתווך, הערכה עצמית כמ"ת ודתיות כמשתנה מבקר

R ²	t	β	SE	B	משתנה מנבא	שלב (משתנה מנובא)
	6.501**	.556	.092	.599	הומונגטיביות מופנמת	1 (הימנעות בהתקשרות)
.330	0.413	.035	.193	.080	דתיות	
	-2.903**	-.293	.055	-.160	הומונגטיביות מופנמת	2 (הערכה עצמית)
.071	0.637	.064	.006	.074	דתיות	
	-1.050	-.119	.062	-.065	הומונגטיביות מופנמת	3 (הערכה עצמית)
	-3.010**	-.312	.053	-.159	הימנעות בהתקשרות	
.136	0.770	.075	.112	.087	דתיות	

PV<0.01 ** PV<0.05 *

תרשים 3: דיאגרמה של מודל התיווך של הומוגטיביות מופנמת כמב"ת, הימנעות בהתקשרות כמתווך, והערכה עצמית כמ"ת



הערה: המספרים המוצגים מייצגים ערכי β

מטרת המחקר הנוכחי היתה לבחון את הקשרים שבין הומונגטיביות מופנמת, הימנעות וחרדה בהתקשרות, והערכה עצמית. בפרט נבדקו ההשערות כי מתקיים קשר שלילי בין הומונגטיביות מופנמת לבין הערכה עצמית, מתקיים קשר חיובי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות לבין הומונגטיביות מופנמת, מתקיים קשר שלילי בין הימנעות וחרדה בהתקשרות לבין הערכה עצמית, ולבסוף, שהקשר בין חרדה והימנעות בהתקשרות לבין הערכה עצמית מתווך על-ידי הומונגטיביות מופנמת. המחקר נערך תוך שימוש באמצעים מפורשים ומרומזים למדידת הומונגטיביות מופנמת.

הומונגטיביות מופנמת והערכה עצמית

בהתאם להשערת, נמצא מתאם שלילי בין הומונגטיביות מופנמת לבין הערכה עצמית. ממצא זה תואם מחקרים קודמים בתחום (Allen & Oleson, 1999; Jellison & McConnell, 2003; Rowen & Malcolm, 2002; Szymanski et al., 2008), ומתקף את ממצאיהם. ייתכן וסביר כי הומונגטיביות מופנמת גבוהה תגרום להומוסקסואל להפחית בערך העצמי שלו, אך ייתכן גם כי אנשים בעלי הערכה עצמית נמוכה יסגלו יותר בקלות אמונות אשר מאשרות את הערך הנמוך שלהם (ובמקרה של הומוסקסואלים, סיגול הומונגטיביות מתאים לכך בדיוק). עם זאת, העובדה שגם הטרוסקסואלים מפנימים עמדות שליליות כלפי הומוסקסואלים (Jellison et al., 2004) מחזקת את ההערכה שעמדות אלו נרכשות מהחברה ללא קשר לנטייה מינית. כמובן תיתכן גם הגברה החדית אצל הומוסקסואלים של הומונגטיביות מופנמת והערכה עצמית.

בניגוד להשערת לא נמצא קשר בין הומונגטיביות מופנמת מרומזת לבין הערכה עצמית (אף כי כיוון הקשר שנתגלה היה שלילי כמצופה), למרות שהומונגטיביות מרומזת הייתה בקשר חיובי עם כל תת הסקאלות של הומונגטיביות מופנמת. מספר חוקרים מציעים שהומונגטיביות מרומזת ומפורשת אינן שתי מדידות של אותו קונסטרוקט, אלא מהוות שני קונסטרוקטים נפרדים אך קשורים (Nosek, 2005), ולכן הקשר שקיים בינם הוא חלש עד בינוני. מבחן ה-IAT משמש באופן מסורתי כבודק הטיה לקבוצה (group bias) (Greenwald et al., 1998; Rudman, Greenwald, & McGhee, 2001). לכן, במחקר זה הוא בדק הטיה לקבוצת הטרוסקסואלים לעומת הומוסקסואלים. הטיה זו אינה בהכרח מקבילה למכלול האמונות שמרכיבות הומונגטיביות מופנמת. מחקר אחד מציע כי המדידה המרומזת תהיה יותר קרובה לגישות כלפי הומוסקסואליות אם במקום הקטגוריות "הומוסקסואל" מול "הטרוסקסואל" תופענה הקטגוריות "דומה לך" ו-"שונה ממני" (Jones & Devos, 2013).

מעניין לראות כי בעוד שתת הסקאלה היחידה שנמצאה מקושרת עם הערכה עצמית היא הומונגטיביות אישית (אשר מתארת את תחושת הנבדק כלפי עצמו כהומוסקסואל), קבלת הנטייה המינית ומושרות ההומוסקסואליות (אשר מרוחקות יותר מתפיסת העצמי) לא נמצאו מקושרות איתה, אך היו מקושרות בצורה חזקה יותר להומונגטיביות המרומוזת. ייתכן כי המבחן המרומוז מאפשר הצצה למחוזות נפשיים של ההומוסקסואלים אשר הם מנסים באופן אקטיבי ומודע להרחיק מתפיסת העצמי שלהם. המבחנים המפורשים בהם נעשה שימוש (של הומונגטיביות מופנמת ושל הערכה עצמית גם יחד) הינם ברורים להבנה והתשובות אשר ניתנות חשופות להטיה על בסיס רצייה חברתית ורצון להציג תדמית חיובית יותר מאשר התדמית המורגשת (ו/או להדחיק אותה במונחים דינמיים). בהקשר לכך, נמצא כי ציונים גבוהים יותר בהומונגטיביות מופנמת מרומזת אצל הומוסקסואלים מקושרים להדחקה (suppression) רבה יותר (Hatzenbuehler, Dovidio, Nolen-Hoeksema, & Phillips, 2009).

ייתכן כי מחקרים אשר יבדקו גם תכונות כהערכה עצמית או התקשרות באמצעים מרומוזים (דוגמת שאלון ה-qIAT (Yovel & Friedman, 2013)) יאפשרו לגלות ממצאים אשר "יעקפו" הטיות מכוונות של הנבדקים, ולבחון זווית נוספת, אשר עשויה לתרום גם היא למאגר הידע ולתחום הטיפול. לדוגמה, נמצא כי הומונגטיביות מרומוזת, אך לא הומונגטיביות מפורשת הייתה מקושרת למעורבות בקהילה ההומוסקסואלית. הדפוס ההפוך נתגלה בנוגע לחשיפה עצמית של הנטייה המינית (Jellison et al., 2004). ממצא זה מרמז כי מבחנים מפורשים יכולים לנבא התנהגות הצהרתית בבסיסה, בעוד התנהגות יומיומית אשר כוללת אינטראקציה ממשית עם הומוסקסואלים אחרים תנובא טוב יותר בעזרת שימוש מבחנים מרומוזים. הסבר אפשרי נוסף לחוסר התוצאות שהתקבלו הוא הצגת המטלה המרומוזת לאחר כל שאר השאלונים. ייתכן שמיקום זה יצר השפעה על הנבחנים שגרמה להקטנת האפקט שהתגלה במטלה המרומוזת. עם זאת, התוצאות במחקר זה תתבססנה רק על בסיס המבחנים המפורשים, בהם נמצאו קשרים מובהקים.

התקשרות והומונגטיביות מופנמת

בהתאם להשערת, נמצא קשר חיובי בין הימנעות בהתקשרות לבין הומונגטיביות מופנמת. קשר זה נמצא בכל תת הסקאלות של הומונגטיביות מופנמת. עם זאת, חרדה בהתקשרות הייתה מקושרת בצורה חיובית רק עם תת הסקאלה של הומונגטיביות אישית, ולא מקושרת עם הומונגטיביות כללית. ממצא זה דומה לממצאיהם של Brown & Trevethan (2010). בניגוד להשערה לא נמצא קשר בין הומונגטיביות מרומוזת לבין הימנעות וחרדה בהתקשרות.

הקשר המשוער בין הימנעות וחרדה בהתקשרות לבין הומוגנטיביות מופנמת התבסס על סיבתיות משוערת לפיה התקשרות לא בטוחה תקשה על יצירת קשרים אשר תורמים להקטנת ההומוגנטיביות המופנמת. ייתכן כי הקשר בין חרדה בהתקשרות לבין הומוגנטיביות חלש יותר מכיוון שנבדקים עם חרדה בהתקשרות כן מעוניינים בקשר (Feeney & Noller, 1990), ולכן מצליחים ליצור קשרים עם הומוסקסואלים אחרים, גם אם קשרים אלו קצרים יחסית ומכילים חרדה מפני נטישה (Carnelley et al., 1994). ייתכן כי אינטראקציה עם הומוסקסואלים אחרים, גם אם היא לא מלווה בקשר חזק ביותר, מספיקה על מנת להחליש את ההומוגנטיביות המופנמת, ואולי אף להכחיד את ההומוגנטיביות המופנית החוצה, אם כי לא את זו המופנית פנימה. לעומתם, אנשים עם הימנעות בהתקשרות לא מעוניינים במיוחד לפתח קשרים עם אנשים אחרים, ולכן הם יוצרים פחות קשרים (והקשרים שכן נוצרים הם לא עמוקים) וחווים פחות אינטראקציה עם אחרים (Feeney et al., 1993). ייתכן והאינטראקציה שיוצרים קשרים אלה לא מספיקה בכדי להתגבר על ההומוגנטיביות המופנמת, גם כלפי עצמם וגם כלפי החוץ. כיוון הקשר בין ההתקשרות להומוגנטיביות המופנמת הוערך מאחר ונהוג להתבונן על סגנון התקשרות כמאפיין אשר נקבע בגיל מוקדם יחסית (Bowlby, 1969, 1973). יש לזכור כי קשר מתאמי סטטיסטי לא מלמד על כיוון וסיבתיות, וייתכן שהומוגנטיביות היא שמובילה בצורה כלשהי להימנעות בהתקשרות, ובמידה פחותה לחרדה בהתקשרות. קיימות עדויות לכך שסגנון התקשרות יכול להשתנות (Fraley, 2002), ובפרט שאירועי חיים שליליים עשויים לשנות את סגנון ההתקשרות מבטוח ללא בטוח (Hamilton, 2000). כאשר אדם (בד"כ נער צעיר) מגלה כי הוא שייך למיעוט מיני שונה מהכלל, מודר ממוסדות רבים, מוקטן ומושפל, ניתן להתייחס לזה כאל אירוע חיים שלילי. למעשה, תהליך היציאה מהארון יכול להימשך מספר שנים רב (במחקר שנערך ע"י זילברמן (2012) נמצא כי הזמן הממוצע מגילוי המשיכה המינית עד ליציאה מהארון להורים הוא 9 שנים), אשר מלוות בהסתרה ובעקה מתמשכת (Pachankis, 2007). מצוקה לאורך שנים עשויה לגרום לשינויים בביטחון ובסגנון ההתקשרות של האדם. על מנת להשיג ידע שלם יותר על כיוון הקשר והשפעתו על הערכה עצמית בוצעה בדיקת התיווך שתואר בהמשך.

התקשרות והערכה עצמית

בהתאם להשערת המחר, נמצא מתאם שלילי בין הימנעות בהתקשרות וחרדה בהתקשרות לבין הערכה עצמית. כמו כן, בהתאם להשערה נמצא כי אנשים עם סגנון התקשרות בטוח דיווחו על הערכה עצמית גבוהה יותר מאנשים עם סגנונות התקשרות אחרים. תוצאות אלו מראות לכאורה על דפוס שונה באוכלוסיית ההומוסקסואלים מאשר באוכלוסייה הכללית, בה לא נמצא הבדל בהערכה עצמית בין אנשים עם התקשרות בטוחה לאנשים עם התקשרות מבטלת, ובשני הסגנונות הנ"ל נמדדה הערכה עצמית גבוהה מאשר בשני

הסגנונות האחרים (חרד ונמנע-חרד) ([Bartholomew & Horowitz, 1991](#); [Brennan & Morris, 1997](#)); [Bylsma, Cozzarelli, & Sumer, 1997](#)). הבדל זה מעניין, שכן הוא חושף רגישות אידיויסינקרטית של אוכלוסיית ההומוסקסואלים. אימות השערה זו מעלה את השאלה מדוע הומוסקסואלים מצליחים פחות להתבסס על מסוגלות עצמית (תכונות ויכולות בהן הם טובים במיוחד) ככלי לביסוס ערך עצמי גבוה כמו הטרוסקסואלים. כאמור, ההשערה נעשתה על בסיס ההערכה שהימנעות בהתקשרות (כמו גם חרדה בהתקשרות) תקשה על הומוסקסואלים לפתח קשרים קרובים, ובכך תקשה על התגברות על ההומונגטיביות המופנמת והיא שתגרום לירידה בהערכה העצמית. הערכה זו תידון בהרחבה בהמשך הדיון.

מודל התיווך

חרדה בהתקשרות: בהתאם להשערת המחקר, הומונגטיביות אישית נמצאה כמתווכת את הקשר בין חרדה בהתקשרות לבין הערכה עצמית נמוכה. נתונים אלו דומים לנתוני מחקר קודם אשר גילה כי גישות חיוביות כלפי הומוסקסואלים מתווכות בין התקשרות בטוחה לבין הערכה עצמית בהומוסקסואלים ([Jellison & McConnell, 2003](#)). נתון מעניין הוא כי הומונגטיביות כללית לא תיווכה את הקשר הנ"ל (וכלל לא נמצאה מקושרת עם חרדה בהתקשרות). הקורלציה בין חרדה בהתקשרות להערכה עצמית נמוכה אינו מיוחד להומוסקסואלים, והיא מתקיימת בכלל האוכלוסייה ([Hankin, Kassel, & Abela, 2005](#); [Roberts, & Gotlib, 1996](#)). ייתכן כי להומואים עם חרדה גבוהה בהתקשרות, קל יותר "לספוג" מהסביבה אלמנטים אשר יאשרו להם את זה שהם אינם שווים, או אף רעים. מסיבה זאת, המדד היחיד שנמצא מקושר לחרדה בהתקשרות הוא הומונגטיביות עצמית, שכן קבלת הנטייה ומוסריות ההומוסקסואליות הם מסרים שליליים אשר מרוחקים יותר מהעצמי, וייתכן שאנשים עם חרדה בהתקשרות פחות רגישים אליהם. בהקשר הזה ניתן לציין את "מודל העבודה הפנימי של העצמי והאחר" ([Bartholomew, 1990](#)) לפיו סגנונות התקשרות חרדים מייצגים תפיסה רעה של העצמי, בעוד סגנון בטוח וסגנון מבטל מייצגים תפיסה חיובית של העצמי (ובסגנון מבטל תפיסה שלילית של האחר).

כמו-כן, כפי שצוין, אפשר וחרדה בהתקשרות מאפשרת יצירה של מספיק קשרים אשר מפחיתים את ההומונגטיביות המופנית החוצה, אך לא משפיעים על התפיסה העצמית השלילית, בכל התחומים ובתחום המיניות בפרט.

הימנעות בהתקשרות: בניגוד להשערה, לא הומונגטיביות מופנמת ולא הומונגטיביות אישית תיווכו את הקשר בין הימנעות בהתקשרות לבין הערכה עצמית. מודל אלטרנטיבי שנבחן מצא כי הימנעות בהתקשרות תיווכה את הקשר בין הומונגטיביות מופנמת לבין הערכה עצמית. בהסבר של מודל זה יש לזכור כי השאלון

בו נעשה שימוש למדידת התקשרות בוחן יחסים קרובים בהווה, ולא יחסים מוקדמים (עם ההורים או בכלל). אבחנה זו חשובה מאחר וכפי שצוין דפוס ההתקשרות בהווה אינו בהכרח זהה לדפוס ההתקשרות בילדות. המודל שהתגלה במחקר מציג אפשרות כי הומונגטיביות גבוהה גורמת להומוסקסואלים לפתח דפוס של הימנעות ביצירת קשרים עם אנשים אחרים, ואולי אף גורמת לנסיגה בהתקשרות בטוחה יותר ופחות הימנעותית שהתגבשה בילדות. תמיכה מסוימת באפשרות זו עולה ממחקרם של Elizur ו-Mintzer (2001), אשר מצאו כי קבלה עצמית אצל הומוסקסואלים ניבאה ביטחון בהתקשרות. נכונות של טענה זו תחזוק אם ימצא כי באוכלוסיית ההומוסקסואלים קיים אחוז גבוה יותר של התקשרות נמנעת ומבטלת מאשר באוכלוסייה הכללית. עם זאת, נתון זה לא נמצא במחקרים שבדקו אותו (Elizur & Mintzer, 2001; Ridge & Feeney, 1998). הסבר אפשרי לחוסר ההבדל הוא כי מירב המשתתפים במחקרים הם הומוסקסואלים שכבר יצאו מהארון (במחקר הנוכחי 92.7%), ולכן כנראה פעילים יותר בקהילה ההומוסקסואלית, ואוחזים בפחות הומונגטיביות מופנמת, ולכן בפחות הימנעות בהתקשרות. במקרה כזה, מחקר בכלל האוכלוסייה של ההומוסקסואלים בארון יניב אחוז התקשרות לא בטוחה גבוה יותר מאחוז ההתקשרות באוכלוסייה. תמיכה נוספת של השפעת ההומונגטיביות על ביטחון ההתקשרות ניתן לראות בציונים הגבוהים יותר של הימנעות בהתקשרות אצל דתיים לעומת חילונים. נתון זה הפוך למחקר (שנערך בנוצרים) שמצא כי אצל דתיים התקשרות יותר בטוחה מאשר אצל לא דתיים (Cassibba, Granqvist, Costantini, & Gatto, 2008), ועלול לנבוע מכך שדתיים הפגינו רמות הומונגטיביות גבוהות יותר מחילונים. גם אם עיקר התיווך הוא בכיוון של המודל החלופי, קיים סיכוי כי ישנו ערוץ חוזר אשר בו ההימנעות בהתקשרות משפיעה על ההומונגטיביות המופנמת ומקשה על התגברות עליה. מחקר נוסף יידרש בשביל לבחון אפשרות זו.

תוצאות נוספות

למרות שלא בוצעה השערה בנושא, ההבדל בין הדתיים לחילונים דורש התייחסות מיוחדת, שכן הנתונים שנאספו מבחינים את הדתיים כתת קבוצה בתוך ההומוסקסואלים, עם מאפיינים נפרדים. הם נמצאו כגבוהים יותר בהימנעות בהתקשרות, בהומונגטיביות מופנמת על כל תת הסקאלות שלה, וההבדל היה כמעט מובהק גם בהומונגטיביות מרומזת. נראה כי התפתחות בסביבה דתית גורם להפנמה עמדות שליליות יותר כלפי הומוסקסואליות (Marsh & Brown, 2011). במידה והאדם הומוסקסואל, עמדות אלו הופכות להומונגטיביות מופנמת, ואולי היא שמגדילה את ההימנעות בהתקשרות. למרות ההימנעות וההומונגטיביות הגבוהות, לא נמצא הבדל בין דתיים לחילונים בהערכה עצמית. במחקרים נמצא כי דתיות

מקושרת עם תקווה (Heaven & Ciarrochi, 2007) ועם הערכה עצמית, במיוחד במדינות בהן לדת משקל רב (Gebauer, Sedikides, & Neberich, 2012). לכן, ייתכן כי הזהות הדתית תורמת להערכה העצמית ומפצה על הירידה בערך העצמי שעלולה הייתה להתרחש בגלל ההומונגטיביות המופנמת.

ככלל, רק בשנים האחרונות גדלה נראותה של אוכלוסיית ההומוסקסואלים הדתיים. לפני כן התופעה כמעט ולא הוצגה בתקשורת ובשדה האקדמי. לכן, אין בנמצא חומר מחקרי רב על קבוצה זו, וראוי להעמיק במחקר עליה, מאחר והיא מסתמנת כקבוצה בעלת מאפיינים ייחודיים (וייתכן גם גורמי סיכון) בתוך אוכלוסיית ההומוסקסואלים.

מגבלות המחקר

בבחינה ביקורתית יש לתת את הדעת למספר אספקטים בעייתיים במחקר הנוכחי. ראשית, הנבדקים לא נדגמו בדגימה הסתברותית, אלא במסגרת של כדור שלג מעורך המחקר. במקרה זה עלול להיווצר מצב בו הנבדקים דומים יחסית בנתונים הדמוגרפיים שלהם ובעמדותיהם (למשל, הציון הממוצע של ההומונגטיביות מופנמת נמוך מאוד, ואין במשתנה שונות רבה), ויכולת ההכללה מהמחקר לאוכלוסייה הכללית מוגבלת. שנית, במדידת הערכה עצמית והתקשרות נעשה שימוש בשיטות של דיווח עצמי, אשר עלולות להטות את התוצאות, במיוחד בגלל רצייה חברתית, וחוסר ברצון של הנבדקים להעיד על עצמם בצורה שלילית. זאת ועוד, המבחנים בהם נעשה שימוש אינם עמומים ומטרתם ניתנת להסקה בקלות, ולכן סכנת ההטיה בכיוון התוצאות שהנבדק רוצה להפגין גדלה. שלישית, קיים ספק מסוים האם המטלה המרומזת אכן מקבילה להומונגטיביות מופנמת, או שהיא מודדת קונסטרוקט נפרד ממנה. ולבסוף, הניתוחים לבדיקת השערת התיאור היו סטטיסטיים, בעוד המסקנה מדברת על כיוון וסיבתיות, ולכן מסקנה זו מוגבלת.

השלכות המחקר

למחקר הנוכחי משמעות גם בתחום המחקרי וגם בתחום החברתי והטיפול. מבחינה חברתית עולה החשיבות בחינוך לסובלנות כלפי מיעוטים מיניים. ככל הנראה גדילה בתוך חברה בה מיעוט מיני לא נחשב למשהו פחות או סוטה תוביל לפחות ההומונגטיביות באוכלוסייה הכללית, וכך גם לפחות ההומונגטיביות מופנמת אצל ההומוסקסואלים, אשר עלולה לפגוע בביטחון בהתקשרות (במיוחד בציר ההימנעות) ולהשפיע לרעה על ההערכה העצמית, כמו גם להעלות את הסיכוי לתלואה נפשית. כשזה נוגע לטיפול בהומוסקסואלים, תוצאות המחקר מציעות לשים דגש בטיפול על שני המישורים שנבדקו (התקשרות והומונגטיביות מופנמת). זאת מכיוון שבעיות בהתקשרות (במיוחד בציר החרד אם כי ייתכן שגם בציר הנמנע) ככל הנראה מפריעות לתהליך של התגברות על ההומונגטיביות המופנמת והשלמה עם הזהות העצמית. מחקרים בעתיד יוכלו להעריך האם טיפול אשר מתמקד בהתקשרות יעיל יותר להפחתת תסמינים

ושיפור ברווחה הנפשית של הומוסקסואלים מאשר טיפולים אחרים. ייתכן וטיפול המשלב התמקדות בהומוגטיביות מופנמת ובהתקשרות גם יחד יספק את התוצאות הכי טובות. נתונים חשובים אשר יוכלו לתמוך בתוצאות המחקר הנוכחי יוכלו להיאסף ע"י מחקרי אורך. לבסוף, השוני שנמצא בין הומוסקסואלים דתיים לחילונים דורש מחקר נוסף בכדי ללמוד יותר על ההבדלים בין הקבוצות, כמו על גורמי סיכון ייחודיים לכל קבוצה ועל התערבויות טיפוליות ספציפיות יעילות יותר לכל קבוצה. השימוש באמצעים מרומזים לא סיפק ידע נוסף במחקר הנוכחי, אך ייתכן כי כאשר יפותחו שיטות למדוד גם התקשרות, הערכה עצמית וגורמים אישיותיים נוספים באמצעים מרומזים השימוש בכלי זה יוסיף לגוף הידע הקיים מידע שעדיין חסר.

לסיכום, ממצאי המחקר הנוכחי מחזקים ממצאים קודמים אשר הצביעו על קשרים בין התקשרות, הומוגטיביות מופנמת והערכה עצמית. מודל התיווך שהוצע התקיים רק בציר החרדה בהתקשרות. בציר ההימנעות בהתקשרות נמצא מודל חלופי בו הימנעות בהתקשרות תיווכה בין הומוגטיביות מופנמת לבין הערכה עצמית. אני מציע להקדיש לנושא מחקר נוסף בעתיד, אשר יכלול מדגם רחב יותר וישתמש בשיטות דגימה רנדומליות, ויוכל לחזק את המודלים אשר נתגלו במחקר הנוכחי. כמו כן, קיימת חשיבות למחקר עתידי בתחום הטיפולי בהומוסקסואלים אשר יוכל להתבסס על הממצאים שנידונו כאן.

זילברמן, עי (2013). הקשר בין יציאה מהארון, הימנעות מחוויה, נירוטיות ומצפוניות בקרב הומוסקסואלים. (לא פורסם)

- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A study of the strange situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Allen, D. J., & Oleson, T. (1999). Shame and internalized homophobia in gay men. *Journal of Homosexuality*, 37, 33-43 .
- American Psychiatric Association. (1968). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-II)*. Washington, DC.
- Banse, R., Seise, J., & Zerbes, N. (2001). Implicit Attitudes towards Homosexuality: Reliability, Validity, and Controllability of the IAT. *Experimental Psychology (formerly Zeitschrift für Experimentelle Psychologie)*, 48, 145-160 .
- Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1173-1182 .
- Bartholomew, K. (1990). Avoidance of Intimacy: An Attachment Perspective. *Journal of Social and Personal Relationships*, 7, 147-178 .
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 226-244 .
- Baumeister, R. F., Campbell, J. D., Krueger, J. I., & Vohs, K. D. (2003). Does High Self-Esteem Cause Better Performance, Interpersonal Success, Happiness, or Healthier Lifestyles? *Psychological Science in the Public Interest*, 4, 1-44 .
- Berant, E., Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Segal, Y. (2005). Rorschach correlates of self-reported attachment dimensions: Dynamic manifestations of hyperactivating and deactivating strategies. *Journal of Personality Assessment* 84, 70-81 .
- Bowlby, J. (1969). *Attachment And Loss: Attachment*. New York: Basic Books.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment And Loss: Separation*. New York: Basic books.
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult romantic attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46-76). New York: Guilford Press
- Brennan, K. A., & Morris, K. A. (1997). Attachment styles, self-esteem, and patterns of seeking feedback from romantic partners. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23, 23-31 .
- Brown, J., & Trevethan, R. (2010). Shame, internalized homophobia, identity formation, attachment style, and the connection to relationship status in gay men. *American Journal of Men's Health*, 4, 267-276 .
- Bylsma, W. H., Cozzarelli, C., & Sumer, N. (1997). Relation Between Adult Attachment Styles and Global Self-Esteem. *Basic and Applied Social Psychology*, 19, 1-16 .
- Carnelley, K. B., Pietromonaco, P. R., & Jaffe, K. (1994). Depression, working models of others, and relationship functioning (Vol. 66, pp. 127-140). US: American Psychological Association.
- Cassibba, R., Granqvist, P., Costantini, A., & Gatto, S. (2008). Attachment and god representations among lay Catholics, priests, and religious: A matched comparison study based on the adult attachment interview. *Developmental Psychology*, 44, 1753-1763 .
- Cochran, S. D. (2001). Emerging issues in research on lesbians' and gay men's mental health: Does sexual orientation really matter? *American Psychologist*, 56, 931-947 .

- DeNeve, K. M., & Cooper, H. (1998). The happy personality: A meta-analysis of 137 personality traits and subjective well-being. *Psychological Bulletin*, *124*, 197-229 .
- Elizur, Y., & Mintzer, A. (2001). A Framework For the Formation of Gay Male Identity: Processes Associated with Adult Attachment Style and Support From Family and Friends. *Archives of Sexual Behavior*, *30*, 143-167 .
- Elizur, Y., & Mintzer, A. (2003). Gay males' intimate relationship quality: The roles of attachment security, gay identity, social support, and income. *Personal Relationships*, *10*, 411-435 .
- Feeney, J. A., & Noller, P. (1990). Attachment style as a predictor of adult romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, *58*, 281-291 .
- Feeney, J. A., Noller, P., & Patty, J. (1993). Adolescents' interactions with the opposite sex: Influence of attachment style and gender. *Journal of Adolescence*, *16*, 169-186 .
- Fergusson, D. M., Horwood, J., & Beautrais, A. L. (1999). Is sexual orientation related to mental health problems and suicidality in young people? *Archives of General Psychiatry*, *56*, 876-880 .
- Frale, D. E. S., Wortman, C., & Joseph, J. (1997). Predicting self-esteem, well-being, and distress in a cohort of gay men: The importance of cultural stigma, personal visibility, community networks, and positive identity. *Journal of Personality*, *65* .599-624 ,
- Fraley, R. C. (2002). Attachment stability from infancy to adulthood: Meta-analysis and dynamic modeling of developmental mechanisms. *Personality and Social Psychology Review*, *6*, 123-151 .
- Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, *4*, 132-154 .
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2009). Internalized homophobia and relationship quality among lesbians, gay men, and bisexuals. *Journal of Counseling Psychology*, *56*, 97-109 .
- Garofalo, R., Wolf, C., Wissow, L. S., Woods, E. R., & Goodman, E. (1999). Sexual orientation and risk of suicide attempts among a representative sample of youth. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, *153*, 487-493 .
- Gebauer, J. E., Sedikides, C., & Neberich, W. (2012). Religiosity, Social Self-Esteem, and Psychological Adjustment: On the Cross-Cultural Specificity of the Psychological Benefits of Religiosity. *Psychological Science* .
- Gilman, S. E., Cochran, S. D., Mays, V. M., Hughes, M., Ostrow, D., & Kessler, R. C. (2001). Risk of psychiatric disorders among individuals reporting same-sex sexual partners in the national comorbidity survey. *American Journal of Public Health*, *91*, 933-939 .
- Gjerde, P. F., Block, J., & Block, J. H. (1988). Depressive symptoms and personality during late adolescence: Gender differences in the externalization–internalization of symptom expression. *Journal of Abnormal Psychology*, *86*, 475-786 .
- Gold, S. D., Feinstein, B. A., Skidmore, W. C., & Marx, B. P. (2011). Childhood physical abuse, internalized homophobia, and experiential avoidance among lesbians and gay men. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, *3*, 50-60 .
- Gold, S. D., Marx, B. P. & Lexington, J. M. (2007). Gay male sexual assault survivors: the relations among internalized homophobia, experiential avoidance, and psychological symptom severity. *Behaviour Research and Therapy*, *45*, 549-562 .
- Greenwald, A. G., McGhee, D. E., & Schwartz, J. L. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: the implicit association test. *Journal of Personality and Social Psychology*, *74*, 1464-1480 .

- Greenwald, A. G., Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2003). Understanding and using the Implicit Association Test: I. An improved scoring algorithm. *Journal of Personality and Social Psychology*, *85*, 197-216 .
- Greenwald, A. G., Poehlman, T. A., Uhlmann, E. L., & Banaji, M. R. (2009). Understanding and using the Implicit Association Test: III. Meta-analysis of predictive validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, *97*, 17-41 .
- Hamilton, C. E. (2000). Continuity and discontinuity of attachment from infancy through adolescence. *Child Development*, *71*, 690-694 .
- Hankin, B. L., Kassel, J. D., & Abela, J. R. Z. (2005). Adult Attachment Dimensions and Specificity of Emotional Distress Symptoms: Prospective Investigations of Cognitive Risk and Interpersonal Stress Generation as Mediating Mechanisms. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *31*, 136-151 .
- Hatzenbuehler, M. L., Dovidio, J. F., Nolen-Hoeksema, S., & Phills, C. E. (2009). An implicit measure of anti-gay attitudes: Prospective associations with emotion regulation strategies and psychological distress. *Journal of Experimental Social Psychology*, *45*, 1316-1320 .
- Heaven, P. C. L., & Ciarrochi, J. (2007). Personality and religious values among adolescents: A three-wave longitudinal analysis. *British Journal of Psychology*, *98*, 681-694 .
- Herek, G. M., & Capitano, J. P. (1999). AIDS stigma and sexual prejudice. *American Behavioral Scientist*, *42*, 1130-1147 .
- Herek, G. M., Cogan, J. C., Gillis, J. R., & Glunt, E. K. (1998). Correlates of internalized homophobia in a community sample of lesbians and gay men. *Journal of the Gay and Lesbian Medical Association*, *2*, 17-25 .
- Herek, G. M., Gillis, J. R., & Cogan, J. C. (2009). Internalized stigma among sexual minority adults: Insights from a social psychological perspective. *Journal of Counseling Psychology*, *56*, 32-43 .
- Herrell, R., Goldberg, J., True, W. R., Ramakrishnan, V., Lyons, M., Eisen, S., & Tsuang, M. T. (1999). Sexual orientation and suicidality: A co-twin control study in adult men. *Archives of General Psychiatry*, *56*, 867-874 .
- Hofmann, W., Gawronski, B., Gschwendner, T., Le, H., & Schmitt, M. (2005). A Meta-Analysis on the Correlation Between the Implicit Association Test and Explicit Self-Report Measures. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *31*, 1369-1385 .
- Huntsinger, E. T., & Luecken, L. J. (2004). Attachment relationships and health behavior: the mediational role of self-esteem. *Psychology & Health*, *19*, 515-526 .
- Jellison, W. A., & McConnell, A. R. (2003). The mediating effects of attitudes toward homosexuality between secure attachment and disclosure outcomes among gay men. *Journal of Homosexuality*, *46*, 159-177 .
- Jellison, W. A., McConnell, A. R., & Gabriel, S. (2004). Implicit and explicit measures of sexual orientation attitudes: in group preferences and related behaviors and beliefs among gay and straight men. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *30*, 629-642 .
- Jones, K., & Devos, T. (2013). Gay men's implicit attitudes towards sexual orientation: Disentangling the role of sociocultural influences and social identification. *Psychology & Sexuality* .1-17 ,
- Jones, W. H., Freeman, J. E., & Goswick, R. A. (1981). The persistence of loneliness: Self and other determinants. *Journal of Personality*, *49*, 27-48 .
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., & Martin, C. E. (1948). *Sexual Behavior in the Human Male*. Philadelphia: W.B. Saunders Co.

- Laible, D. J., Carlo, G., & Roesch, S. C. (2004). Pathways to self-esteem in late adolescence: the role of parent and peer attachment, empathy, and social behaviours. *Journal of Adolescence*, *27*, 703-716 .
- Leary, M. R., & Baumeister, R. F. (2000). The nature and function of self-esteem: Sociometer theory. In P. Z. Mark (Ed.), *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 32, pp. 1-62): Academic Press
- Lopez, F. G., & Brennan, K. A. (2000). Dynamic processes underlying adult attachment organization: Toward an attachment theoretical perspective on the healthy and effective self. *Journal of Counseling Psychology*, *47*, 283-300 .
- Luoma, J. B., Kohlenberg, B. S., Hayes, S. C., Bunting, K., & Rye, A. K. (2008). Reducing self-stigma in substance abuse through acceptance and commitment therapy: Model, manual development, and pilot outcomes. *Addiction Research & Theory*, *16*, 149-165 .
- Marsh, T., & Brown, J. (2011). Homonegativity and its Relationship to Religiosity, Nationalism and Attachment Style. *Journal of Religion and Health*, *50*, 575-591 .
- Mayfield, W. (2001). The development of an Internalized Homonegativity Inventory for gay men. *Journal of Homosexuality*, *41*, 53-76 .
- Meyer, I. H. (1995). Minority stress and mental health in gay men. *Journal of Health and Social Behavior*, *36*, 38-56 .
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, *129*, 674-697 .
- Meyer, I. H., & Dean, L. (1998). Internalized homophobia, intimacy and sexual behavior among gay and bisexual men. In G. Herek (Ed.), *Stigma and sexual orientation: Understanding prejudice against lesbians, gay men, and bisexuals* (pp. 160-186): Thousand Oaks, CA: Sage
- Mikulincer, M., & Florian, V. (1997). Are emotional and instrumental supportive interactions beneficial in times of stress? The impact of attachment style. *Anxiety, Stress & Coping*, *10*, 109-127 .
- Mikulincer, M., & Florian, V. (2000). Exploring individual differences in reactions to mortality salience: Does attachment style regulate terror management mechanisms? *Journal of Personality and Social Psychology*, *79*, 260-273 .
- Mohr, J., & Fassinger, R. (2003). Self-acceptance and self-disclosure of sexual orientation in lesbian, gay, and bisexual adults: An attachment perspective. *Journal of Counseling Psychology*, *50*, 482-495 .
- Murphy, B., & Bates, G. W. (1997). Adult attachment style and vulnerability to depression. *Personality and Individual Differences*, *22*(6), 835-844 .
- Nosek, B. A. (2005). Moderators of the Relationship Between Implicit and Explicit Evaluation. *Journal of Experimental Psychology: General*, *134*, 565-584 .
- Pachankis, J. E. (2007). The psychological implications of concealing a stigma: A cognitive-affective-behavioral model. *Psychological Bulletin*, *133*, 328-345 .
- Pyszczynski, T., & Greenberg, J. (1987). Self-regulatory preservation and the depressive self-focusing style: A self-awareness theory of reactive depression. *Psychological Bulletin*, *102*, 122-138 .
- Ridge, S. R., & Feeney, J. A. (1998). Relationship history and relationship attitudes in gay males and lesbians: Attachment styles and gender differences. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, *32*, 848-859 .
- Roberts, J. E., Gotlib, I. H., & Kassel, J. D. (1996). Adult attachment security and symptoms of depression: The mediating roles of dysfunctional attitudes and low self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, *70*, 310-320 .

- Rosenberg, M. (1965). *Society and the Adolescent Self-Image*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Rothbard, J. C., & Shaver, P. R. (1994). Continuity of attachment across the life span. In M. B. S. W. H. Berman (Ed.), *Attachment in adults: Clinical and developmental perspectives* (pp. 31-71). New York, NY, US: Guilford Press
- Rowen, C. J., & Malcolm, J. P. (2002). Correlates of Internalized Homophobia and Homosexual Identity Formation in a Sample of Gay Men. *Journal of Homosexuality*, 43, 77-92 .
- Rubinstein, G. (2010). Narcissism and Self-Esteem Among Homosexual and Heterosexual Male Students. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 36, 24-34 .
- Rudman, L. A., Greenwald, A. G., & McGhee, D. E. (2001). Implicit Self-Concept and Evaluative Implicit Gender Stereotypes: Self and Ingroup Share Desirable Traits. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27, 1164-1178 .
- Sandfort, T. G. M., Graaf, R. d., Bijl, R. V., & Schnabel, P. (2001). Same-sex sexual behavior and psychiatric disorders: Findings from the Netherlands Mental Health Survey and Incidence Study (NEMESIS) *Archives of General Psychiatry*, 58, 85-91 .
- Sherry, A. (2007). Internalized homophobia and adult attachment: Implications for clinical practice. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 44, 219-225 .
- Shidlo, A. (1994). Internalized homophobia: Conceptual and empirical issues in measurement. In B. G. G. M. Herek (Ed.), *Lesbian and gay psychology: Theory, research and clinical applications* (pp. 176-205): Thousand Oaks, CA: Sage.
- Szymanski, D. M., Chung, Y. B., & Balsam, K. F. (2001). Psychosocial correlates of internalized homophobia in lesbians. *Measurement & Evaluation in Counseling & Development*, 34, 27-38 .
- Szymanski, D. M., & Gupta, A. (2009). Examining the relationship between multiple internalized oppressions and African American lesbian, gay, bisexual, and questioning persons' self-esteem and psychological distress. *Journal of Counseling Psychology*, 56, 110-118 .
- Szymanski, D. M., Kashubeck-West, S., & Meyer, J. (2008). Internalized Heterosexism: Measurement, Psychosocial Correlates, and Research Directions. *The Counseling Psychologist*, 36, 525-574 .
- Tarlow, E. M., & Haaga, D. A. F. (1996). Negative self-concept: Specificity to depressive symptoms and relation to positive and negative affectivity. *Journal of Research in Personality*, 30, 120-127 .
- Tennen, H., & Herzberger, S. (1987). Depression, self-esteem, and the absence of self-protective attributional biases. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 72-80 .
- Tucker, J. S & Anders, S. L. (1999). Attachment Style, Interpersonal Perception Accuracy, and Relationship Satisfaction in Dating Couples. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 25, 403-412 .
- Waters, E., Hamilton, C. E., & Weinfield, N. S. (2000). The stability of attachment security from childhood to adolescence and early adulthood. *Child Development*, 71, 678-683 .
- Wilkinson, R. B. (2004). The Role of Parental and Peer Attachment in the psychological health and self-esteem of adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 33, 479-493 .
- Yovel, I., & Friedman, A. (2013). Bridging the gap between explicit and implicit measurement of personality: The questionnaire-based implicit association test. *Personality and Individual Differences*, 54, 76-80 .

נספח 1: שאלון (Internalized Homonegativity Inventory) INHI (Mayfield, 2001):

לפניך 23 היגדים. עבור כל היגד עלייך לציין את מידת הסכמתך עימו בסולם מ-1 עד 6 כאשר 1 מציין לא מסכים ביותר, ו-6 מציין מסכים ביותר.

6 מסכים ביותר	5	4	3	2	1 לא מסכים ביותר	
6	5	4	3	2	1	1. אני מאמין כי היותי הומו מהווה חלק חשוב ממי שאני.
6	5	4	3	2	1	2. אני מאמין שזה בסדר שגברים ימשכו רגשית לגברים אחרים, אבל זה לא בסדר שגברים ישכבו אחד עם השני.
6	5	4	3	2	1	3. כשאני חושב על ההומוסקסואליות שלי, אני חש מדוכא.
6	5	4	3	2	1	4. אני מאמין שזה שגוי מוסרית שגברים מקיימים יחסי מין עם גברים אחרים.
6	5	4	3	2	1	5. אני מתבייש בהומוסקסואליות שלי.
6	5	4	3	2	1	6. אני אסיר תודה לגבי הנטייה המינית שלי.
6	5	4	3	2	1	7. כאשר אני חושב על המשיכה שלי לגברים, אני מרגיש מבואס.
6	5	4	3	2	1	8. אני מאמין שצריך להראות יותר הומואים בתוכניות טלוויזיה, בסרטים ובפרסומות.
6	5	4	3	2	1	9. אני רואה בהומוסקסואליות שלי מתנה.

6 מסכים ביותר	5	4	3	2	1 לא מסכים ביותר	
6	5	4	3	2	1	10. כשאנשים סביבי מדברים על הומוסקסואליות, אני נעשה עצבני.
6	5	4	3	2	1	11. הלוואי ויכולתי לשלוט במשיכה שלי לגברים.
6	5	4	3	2	1	12. באופן כללי, אני מאמין שהומוסקסואליות היא מספקת בדיוק כמו הטרוסקסואליות.
6	5	4	3	2	1	13. אני חש מעורער כאשר אנשים יכולים לזהות שאני הומו.
6	5	4	3	2	1	14. באופן כללי, אני מאמין שהומואים הם פחות מוסריים מסטרייטים.
6	5	4	3	2	1	15. לעיתים אני עצוב כאשר אני חושב על המשיכה שלי לגברים.
6	5	4	3	2	1	16. לדעתי, הומוסקסואליות מזיקה לסדר החברתי.
6	5	4	3	2	1	17. לעיתים אני חש שעדיף לי למות מאשר להיות הומו.
6	5	4	3	2	1	18. לעיתים אני חש מרמור כלפי נטייתי המינית.
6	5	4	3	2	1	19. אני חושב שזה שגוי מוסרית שגברים ימשכו לגברים אחרים.
6	5	4	3	2	1	20. לעיתים אני מרגיש כי ההומוסקסואליות שלי מביכה.
6	5	4	3	2	1	21. אני גאה להיות הומו.

6 מסכים ביותר	5	4	3	2	1 לא מסכים ביותר	
6	5	4	3	2	1	22. אני מאמין שבת-ספר צריכים ללמד שהומוסקסואליות היא נורמלית.
6	5	4	3	2	1	23. אני מאמין כי זה לא הוגן שאני נמשך לגברים ולא לנשים.

נספח 2 : Implicit Association Test (Greenwald, 1998) – גירויים, מבנה והנחיות

מילות מטרה לקטגוריה "טוב": שמחה, הנאה, נפלא, עונג, אהבה.
מילות מטרה לקטגוריה "רע": צער, כאב, גרוע, כשלון, נורא.
מילת מטרה לקטגוריה "הומוסקסואל": גיי.
מילת מטרה לקטגוריה "הטרסקסואל": סטרייט.

תמונות מטרה לקטגוריה "הומוסקסואל":



תמונות מטרה לקטגוריה "הטרסקסואל":



טבלה 15 : מבנה הבלוקים² במטלת ה-IAT

סוג הגירוי	קטגוריה בצד שמאל (מקש e)	קטגוריה בצד ימין (מקש i)	בלוק
מילים או תמונות	הטרסקסואל	הומוסקסואל	1 (20 צעדים)
מילים	טוב	רע	2 (20 צעדים)
מילים או תמונות	הטרסקסואל	הומוסקסואל	3 (20 צעדים)
מילים או תמונות	טוב	רע	4 (40 צעדים)
מילים או תמונות	הטרסקסואל	הומוסקסואל	5 (20 צעדים)
מילים או תמונות	הומוסקסואל	הטרסקסואל	6 (20 צעדים)
מילים או תמונות	טוב	רע	7 (40 צעדים)
מילים או תמונות	הומוסקסואל	הטרסקסואל	7 (40 צעדים)
מילים או תמונות	טוב	רע	7 (40 צעדים)

² כמחצית מהנבדקים ביצעו את המטלה כפי שמופיעה בטבלה, וכמחצית ביצעו כשבבלוקים 1,3 ו-4 הומוסקסואל הופיעה בצד שמאל והטרסקסואל בצד ימין. בהתאמה, בבלוקים 5,6 ו-7 הטרסקסואל הופיעה בצד שמאל והומוסקסואל בצד ימין.

הנחיות לביצוע המטלה:

כעת תועבר למטלה בה יש למיין מילים ותמונות לקטגוריות במהירות האפשרית. המטלה תארך כחמש דקות. אנא מיין מהר ככל האפשר, אך נסה לטעות כמה שפחות. להלן רשימה של קטגוריות ומילים המתאימות להן:

קטגוריה	פריטים
טוב	שמחה, עונג, אהבה, הנאה, נפלא
רע	צער, כאב, כישלון, נורא, גרוע
הומוסקסואל	תמונות של זוגות הומוסקסואלים והמילה "גיי"
הטרוסקסואל	תמונות של זוגות הטרוסקסואלים והמילה "סטרייט"

במהלך המטלה הנח את האצבע המורה בכל יד על מקשי i ו e. שתי קטגוריות יורו לך אילו מילים ותמונות מתאימות לכל מקש. כל פריט מתאים לקטגוריה אחת. מילים הצבועות בירוק מתאימות לכותרות ירוקות, ומילים הצבועות בלבן מתאימות לכותרות לבן. לתוצאות הטובות ביותר, אנא נסה לבצע את המטלה בסביבה שקטה ונטולת הסחות דעת.

הנחיות לפני הבלוק הראשון:

הניחו את האצבע המורה של כל יד על המקשים i ו E. מילים או תמונות המייצגות את הקטגוריות המופיעות בראש המסך יופיעו במרכז במסך. כאשר המילה או התמונה מתאימה לקטגוריה שמופיעה בצד שמאל של המסך, הקישו E; כאשר המילה או התמונה מתאימה לקטגוריה בצד ימין של המסך, הקישו I.

אם תטעו, יופיע X. תקנו את הטעות בעזרת המקש האחר.

הגיבו במהירות האפשרית, אבל נסו לבצע כמה שפחות טעויות.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק השני:

עתה יופיעו קטגוריות חדשות. המשימה לא השתנתה. כאשר המילה או התמונה מתאימה לקטגוריה שמופיעה בצד שמאל של המסך, הקישו E; כאשר המילה או התמונה מתאימה לקטגוריה בצד ימין של המסך, הקישו I.

הגיבו במהירות האפשרית, אבל נסו לבצע כמה שפחות טעויות.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק השלישי:

בסיבוב הבא, כל ארבע הקטגוריות מופיעות ביחד.

כאשר המילה או התמונה מתאימה לאחת משתי הקטגוריות שמופיעות בצד שמאל של המסך, הקישו E;

כאשר המילה או התמונה מתאימה לאחת משתי הקטגוריות בצד ימין של המסך, הקישו I.

חשוב להבין: כל מילה או תמונה מתאימה רק לקטגוריה אחת מבין הארבע.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק הרביעי:

הסיבוב הבא הוא בדיוק כמו הסיבוב הקודם.

הגיבו במהירות האפשרית, אבל נסו לבצע כמה שפחות טעויות.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק החמישי:

בסיבוב הבא יש רק שתי קטגוריות והן החליפו צדדים. התאמנו על הסידור החדש.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק השישי:

ענה כל ארבע הקטגוריות מופיעות ביחד בסידור החדש.

חשוב לזכור: כל מילה או תמונה מתאימה רק לקטגוריה אחת מבין הארבע.

הגיבו במהירות האפשרית, אבל נסו לבצע כמה שפחות טעויות.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

הנחיות לפני הבלוק השביעי:

הסיבוב הבא הוא בדיוק כמו הסיבוב הקודם. זהו הסיבוב האחרון.

הגיבו במהירות האפשרית, אבל נסו לבצע כמה שפחות טעויות.

הקישו על **מקש הרווח** כדי להתחיל

נספח 3: שאלון ECR (Experiences in Close Relationships Inventory) Brennan, Clark &) (Shaver, 1998):

המשפטים שלפניך מתייחסים לאיך אתה מרגיש במערכות יחסים קרובות עם אנשים אחרים. במשפטים אלה המונח "אנשים אחרים" מתייחס לאנשים הנמצאים ביחסים קרובים אתך. אנו מתעניינים בדרך שבה אתה חווה בדרך כלל מערכות יחסים. התייחס לכל משפט ע"י דירוג עד כמה אתה מסכים או אינך מסכים אתו, על ידי שימוש בסולם שלהלן:

מאד לא מסכים							מאד מסכים						
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7

1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	אני מעדיף לא להראות לאנשים אחרים כיצד אני מרגיש בפנים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	2	אני מודאג מכך שאנטש
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	3	אני מרגיש בנוח להיות קרוב לאנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	4	אני דואג לגבי מערכות היחסים שלי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	5	אני מתרחק כאשר אנשים אחרים מתחילים להתקרב אלי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	6	אני מודאג שמא לאנשים אחרים לא יהיה איכפת ממני באותה מידה שבה לי איכפת מהם
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	7	אני מרגיש לא בנוח כאשר אנשים אחרים רוצים להיות קרובים אלי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	אני מודאג מכך שאאבד את האנשים הקרובים לי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	9	אני לא מרגיש בנוח להיפתח לאנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	10	הייתי רוצה שרגשותיהם של אנשים אחרים כלפי יהיו חזקים כמו רגשותיי כלפיהם
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	11	אני רוצה להתקרב לאנשים אחרים אבל אני ממשיך לסגת מהם
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	12	לעיתים קרובות אני רוצה להתמזג באופן מוחלט עם אנשים אחרים, וזה לפעמים מרחיק אותם ממני
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	13	אני נעשה מתוח כאשר אנשים אחרים מתקרבים אלי יותר מידי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	14	אני חושש מלהיות לבד
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	15	אני מרגיש נוח לחלוק את הרגשות הפרטיים שלי עם אנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	16	הרצון שלי להיות מאד קרוב, לעיתים מרחיק ממני אנשים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	17	אני מנסה להימנע מלהתקרב יותר מידי לאנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	18	אני נזקק להרבה אישורים לכך שאני אהוב ע"י אנשים הקרובים לי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	19	אני מרגיש שזה קל לי יחסית להתקרב לאנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	20	לפעמים אני מרגיש שאני מכריחה אנשים אחרים להראות יותר רגשות ויותר מחויבות
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	21	קשה לי להיות תלוי באנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	22	אינני מודאג לעיתים קרובות מדי מכך שינטשו אותי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	23	אני מעדיף שלא להיות קרוב מדי לאנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	24	אם אינני מצליח לגרום לאנשים אחרים להראות בי עניין, אני נעשה כועס או מתוסכל
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	25	אני מספר לאנשים הקרובים לי הכל
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	26	אני מרגיש שאנשים אחרים אינם רוצים להתקרב כפי שהייתי רוצה
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	27	בדרך כלל אני דן בבעיות ובדאגות שלי עם אנשים הקרובים לי
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	28	כאשר אני לא מעורב ביחסים קרובים, אני חרדה וחסר ביטחון
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	29	אני מרגיש בנוח להיות תלוי באנשים אחרים
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	30	אני נעשה מתוסכל כאשר אנשים אחרים לא נמצאים איתי במידה בה הייתי רוצה שיהיו
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	31	לא איכפת לי לפנות לאנשים על מנת לבקש נחמה, עצה או עזרה
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	32	אני נעשה מתוסכל אם אחרים אינם זמינים כאשר אני זקוק להם
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	33	זה עוזר לי לפנות לאנשים אחרים ברגעים שאני זקוק להם

1	2	3	4	5	6	7	כאשר אנשים אחרים לא נותנים לי אישור, אני מרגיש ממש רע לגבי עצמי	34
1	2	3	4	5	6	7	אני פונה לאנשים אחרים בקשר להרבה דברים כולל נחמה ואישור	35
1	2	3	4	5	6	7	זה מעורר בי התנגדות כאשר אנשים קרובים לי מבליים זמן רב הרחק ממני	36

נספח 4: שאלון RSES (Rosenberg Self-Esteem Scale) (Rosenberg, 1965):

מוצגת כאן רשימה של תיאורים העוסקים בהרגשתך המרכזית אודות עצמך. אנא הקף בעיגול את הספרה המתאימה.

מסכים מאוד	מסכים	לא מסכים	מאוד לא מסכים	התיאור שעוסק בהרגשתך אודות עצמך
4	3	2	1	1. בסך הכל אני מרוצה מעצמי
4	3	2	1	2. לפעמים אני חושב שאינני שווה דבר
4	3	2	1	3. אני חושב שיש לי מספר תכונות חיוביות
4	3	2	1	4. אני מסוגל לעשות דברים באותה מידת הצלחה כמו רוב האנשים
4	3	2	1	5. לעתים אני מרגיש שאני חסר ערך לחלוטין
4	3	2	1	6. אני חושב שאין לי סיבות רבות להיות גאה בעצמי
4	3	2	1	7. אני חושב שאני אדם בעל ערך לפחות במידה שווה לאחרים
4	3	2	1	8. הייתי רוצה שיהיה לי יותר כבוד עצמי
4	3	2	1	9. בסך הכל אני נוטה לחשוב שאני כישלון
4	3	2	1	10. יש לי יחס חיובי כלפי עצמי

נספח 5: שאלון דמוגרפי

מהו גילך?

למי את נמשך מינית?

1. לנשים בלבד
2. לנשים בעיקר
3. לנשים קצת יותר
4. לגברים ולנשים באופן שווה
5. לגברים קצת יותר
6. לגברים בעיקר
7. לגברים בלבד

מה מספר שנות הלימוד שלך?

כיצד היית מגדיר את המוצא שלך?

- א. מזרחי
- ב. אשכנזי
- ג. מעורב
- ד. אחר

מהי מידת הדתיות שלך?

- א. חילוני
- ב. מסורתית
- ג. דתי
- ד. חרדי

מהו המצב המשפחתי שלך?

- א. רווק
- ב. בזוגיות של עד שנה
- ג. בזוגיות של יותר משנה

באיזה גיל סיפרת לראשונה על נטייתך המינית ל:

- כל אדם? _____ / לא סיפרתי
- בן משפחה? _____ / לא סיפרתי
- אחד ההורים שלך? _____ / לא סיפרתי

נספח 6 – נוסח עמוד הפתיחה של המחקר

שלום, שמי עומר ואני סטודנט לתואר שני בפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית. אני מודה לך על הנכונות להשתתף במחקרי.

במסגרת המחקר תבקש להשיב על שאלונים (10-15 דקות) ולבצע מטלה ממוחשבת* (5 דקות).

ברצוני להבהיר כי אינך חייב להשתתף במחקר.

כמו-כן, אם אינך חש בנוח עם אחת או יותר מהשאלות, אינך חייב לענות, ואתה יכול להפסיק בכל שלב.

ההשתתפות הינה אנונימית לחלוטין, ואינך נדרש לספק כל פרט מזהה. כמו-כן, הנתונים שיאספו הינם

חסויים והם יישמרו כך שסודיות תשובותיך תישמר בצורה מלאה.

במידה ואתה חש כי נפגעת מהמחקר אנא צור איתי קשר במייל omerzilberman@gmail.com

שם לב כי המחקר מיועד רק לגברים הומוסקסואלים.

אנא עקוב אחרי ההנחיות באתר.

* לביצוע המטלה דרושה מקלדת ולא ניתן לבצעה על מסכי מגע.